Год. III. София, 1 януарий 1929 год. Брой 44

Годишенъ абонаментъ:
България 80 лв.
чужбина 160 лв.
Америка 2 дол.
Обявленія:
2 лева кв.[cm]
Единъ брой 2 лева

65265

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЛЕДПРАЗДНИЧЕСЪ ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записване на абонаментитѣ се придружава съ сумата
Редактиращ комитетъ
Комитетъ „Добруджа" — София
Главенъ редакторъ
Д-ръ П. Вичевъ
Телефонъ № 4575

Стефанъ Караджа

Дочо Михайловъ

Разградския Съборъ

(22 и 23 януарий 1919 год.)

Родоначалникъ на знамето „Добруджа за Добруджанци", усвоено и развѣто отъ Великия Съборъ на 20, 21, 22, 23 и 24 Ноемврий 1919 г.

Успѣхътъ въ борбата за свобода на потиснатитѣ народи лежи въ тѣхното федериране

Ст. Конакливеъ

Предъ новата година

Въ сутринния здрачъ се носятъ пресмѣнитѣ гласове на столичнитѣ камбани и възвестяватъ първия день отъ новата година. Чуждъ на блѣсъка и празненствата се вглежданъ назадъ и виждамъ отъ сѣнки страна безкрайна вереолина отъ роби, чийто окови заглушаватъ приспиванъ звонъ на дзвоноитѣ камбани, а отъ друго пирующи средъ блѣсъкъ и празненство шепа подтисници. Виждамъ, какъ текатъ порой отъ сълзи, какъ раздираятъ мълчанието несдържани викли и стенания, какъ плюши бичъ на робството; прозирамъ голотата, глада и мизерията свити край застиналитѣ огнища на преклонѣнитѣ стрѣхи и успоредно съ това средъ веселие и песни, средъ лѣшко се вино и жени, въ разкошъ и охалство да пируватъ тѣзи, които не знаятъ що е бедность, мизерия и глѣдъ . . .

Празднично биятъ камбанитѣ и тържественитѣ имъ звукове се разливатъ скоропоръстъ, но тѣ не ще достигнатъ до робитѣ изгнници. И ако случайно отъ тъмъ звукъ превъзмогне прегазванитѣ, бедность и умиването, то той вместо радость ще се влѣзи въ разранената душа и вместо да я обнадежди ще я разтърси въ рыдания и стонъ.

Я тамъ средъ блѣсъкъ пиръ и разгулъ се лѣе черванатъ кръвь на подтисниитѣ народи и върху тежкитѣ робски страдания и неволи се носи викранения танцъ на самозабравата и гибелната.

Съ прискнено съзнание въ първия день на настъпилата 1929 год. заглеждамъ ли се въ миналото? Защо и на къде?

Може да е вѣрно, че това сѣ непрекодилки заления, които съпровождатъ нашето време, че годинитѣ следъ годинитѣ войни и революции си приличатъ въ това отношение по необходимость. Може. Но ще крепнемъ ли ще стенатъ, които разделя народитѣ на два разкъсващи лагери? Нѣма ли свѣдѣнемно да се прекъсватъ причинитѣ, които сѣятъ и разпуждаватъ страшната ненависть и умраза или . . . Ще продължаваме ли да се движимъ съ превързани очи изъ тая пътъ, който ще доведе до неизбѣжна гибелъ и ще изтрие нашия сѣнтъ изъ основи?

Въ утренния здрачъ на новата година ще бѣлнемъ ли годни да прозрѣемъ повелителнатa истина, че хората сѣ братъ, че народитѣ могатъ и трѣбва да живѣятъ въ разбирателство и не борба за свобода, за културни и народностни привилегии и борба обща на всички подтисници на роди?

Неисходното, непримиримото положение сѣзадено отъ неправдитѣ извършени следъ свѣтовната война, предизвикѣ, възбуди голѣмото негодуване средъ широкитѣ народни слоеве на побѣдени и побѣдители.

Това недоволство се проявява на всѣкде. То обхваща всички, които изпитватъ гнета на неправдата, то се разраства съ неимовѣрна бързина всѣки день и застрашава да се изрази въ буенъ ураганъ, който ще помете всичкиѣ.

Дългъ, повелителенъ дългъ ни се излага предъ прага на тая сѣбития спомнѣйки си за робството на нашитѣ подтисници братя, за заветитѣ и идеалитѣ на оная герои въ кетарната, които ни оставиха при нери отъ дѣца и подвизи въ борбата, да обединимъ усилията на всички подтисници народи и тѣхнитѣ емигрантски и изнуждени сѣнки и стремежи сѣ общи тѣ ни свързватъ съ смѣшения братски връзки. Нищо не ни дели, а толкова много и не разрѣшени сѣ връзкитѣ, които ни свързватъ, които ни обединяватъ за да вървимъ напредъ и все напредъ къмъ пълната побѣда. И тая день, на да дѣнемъ сигурни, не е далечъ.

Тежкитѣ житейски керпи въ които се сѣрватъ непримѣнитѣ, много милиони робски сѣ проникватъ вече отъ тъмдите на времето и идатъ тъмъ когато съ запрчинѣнѣ сѣнки на подтисниитѣ братски народи, всредъ нрвна на тъмнѣ катурвашъ се въ историята въкъ на робство и позорство ще се разчесе тъжественѣ тъмнѣ, но... не знаемъ на тъмнѣ кръвоки кавбани, а тъмнѣ на разбитѣ робски кирпи. Тая знаемъ ще изкъ... въ нерева на първа дечъ... въ мовка, първия день... на истинската *Нова Година*. Бѣдатъ на робството и неправдата ще ръчна и жалуваня день на миръ и любовъ между чевѣкитѣ и народитѣ, день на пълного тържество на правдѣте ще се разбие свѣтлина и тържественъ нашъ разсвѣтнитѣ му.

И тая день приближава. Съ тихнатъ сѣ твърде и решителни сѣнки дадъ... на тъмъ. Тая день ще бѣде день **първи на Новата Година.**

Ховеръ за новата ера

Новия предсѣдѣтелъ на съединѣнитѣ Щати Южна Америка 23 XI. бѣше въ Бразилия ... парламента и сената ... на произнесенитѣ ... за добри пожелѣ... Ховеръ ... не говорѣ нѣ... ... единъ ... ...

Преди десеть години

(Спомени за Разградския съборъ)

...а първата стр ница на вест... е помѣстена снимката на ...радския съборъ отъ 1919 г., ...и е единъ паметникъ на ...дѣнъ въ нашитѣ редове ...ки конинте, живъ протестъ ...ного робство което ...а се наложи на Добруджа. ...ъ послѣдъ тѣхъ гнѣв ...е необходимъ за да пре... ...ъ добре дѣлото което се ...рши въ Разградъ и което ...а съчета страницитѣ въ ...дъжение. Когато отъ ...ъ послѣдъ напрѣдъ ...ласъ, всички трѣбва да ...разнообразѣтъ на мина

* * *

...ъ 18 годишенъ юноша ...ъ снова време, когато ...ока покруса отъ тому що ...тилата новъшна касап... ...бѣ завладѣла душитѣ на ... Горчивинитѣ сега се ...дъвгъ повече дори и отъ ...години прѣзъ сѣтоизмата ...ъ, когато опиненнато отъ ...ъ, до негде, бѣше за ...но инсина.

...ъ отъ изтерзани бѣ... се нинкъ единъ слѣдъ ...ъ скръшенъ духомъ, из... тѣлесно, позѣнали въ ...ъ на загубена свобода, ...ъ и чеда.

...ъкава перспектива за по... ...и дни, никакъвъ изходъ ...ъ положение не се ...ваше.

...ъ поминтитѣ бѣха се закре... да спасяватъ — своята „Патриотитѣ" използва ...ъ земе Добруджа, ...ова Лѣчерка, въ ковто ...ъ контрабанди и хайдутлуци ...ъ богатства.

...ъ ...ъ и всички, въ лицето ...ъ Добр. Народ... ...ъ отъ Варна, чрезъ ...ъ „Добруджа" и др. ...ъ хленчеше предъ сче... ...ъ тирани съ двѣ думи ...ъ „Милость"!..

...ъ водачи бѣше по... ...ъ запазваното привилеги... ...ъ държавитѣ фон...

...ъ годишенъ юноша ...ъ снова време, когато ...ока покруса отъ тому що ...тилата новъшна касап... ...бѣ завладѣла душитѣ на ... Горчивинитѣ сега се ...дъвгъ повече дори и отъ ...години прѣзъ сѣтоизмата ...ъ, когато опиненнато отъ ...ъ, до негде, бѣше за ...но инсина.

...ъ отъ изтерзани бѣ... се нинкъ единъ слѣдъ ...ъ скръшенъ духомъ, из... тѣлесно, позѣнали въ ...ъ на загубена свобода, ...ъ и чеда.

...ъкава перспектива за по... ...и дни, никакъвъ изходъ ...ъ положение не се ...ваше.

...ъ поминтитѣ бѣха се закре... да спасяватъ — своята „Патриотитѣ" използва ...ъ земе Добруджа, ...ова Лѣчерка, въ ковто ...ъ контрабанди и хайдутлуци ...ъ богатства.

...ъ ...ъ и всички, въ лицето ...ъ Добр. Народ... ...ъ отъ Варна, чрезъ ...ъ „Добруджа" и др. ...ъ хленчеше предъ сче... ...ъ тирани съ двѣ думи ...ъ „Милость"!..

...ъ водачи бѣше по... ...ъ запазваното привилеги... ...ъ държавитѣ фон...

...ъ ...ъ ...ъ

Полонизиране на Украйна

Затварянето на училищата

До колко Стреземанъ е билъ вѣренъ изразителъ на болшинствата на малцинствата въ последнитѣ години се вижда отъ следното изложение.

По заповѣдь на правителството въ Варшава, едно голѣмо количество училища на национални малцинства въ Полша сѣ затворени отъ 1 септември. Така Полша отбелязва десетгодишнината на съществуване. Бившитѣ подписани полски, много скоро се трансформираха въ подписани. Тѣй тѣ изгрѣха сами, които имъ даряха свободата и сключа всички договори въ Сенъ Жермеанъ и Версайлъ, които имъ малкѣха задлъжения спрѣмо малцинствата.

Ние, днесъ, сме силни казватъ полякитѣ и ще го докажемъ. И дадоха изобилни доказателства, че сѣ силни спрѣмо обезоружаванитѣ и лишени отъ всички права и свободи украинци и бѣлци.

Отъ като полякитѣ завзеха Галиция, първата имъ задача бѣше да забранятъ правата на украинци въ университета въ Лвовъ, квалифицирайки го, като австрийско създание, за да го противопоставятъ на полонизма.

Украинцитѣ бѣха създали въ Галиция близо 3.000 основни училища. Въпрѣки че войната много засегна тая область пакъ през 1918 год. останаха 2612 училища.

През 1927 г. брой на тия училища не е повече отъ 690, а само през 1928 год. 155 основни украински училища сѣ затворенитѣ полскитѣ власти.

Положението е още по кръвно въ западна Украйна. Въ Волиния, Полиения, Подласки, Колиз, полякитѣ бѣха заварили 1050 основни украински училища.

Съ закона Грабски, и по преобразяването през 1921 г. фалшифицира се истинското количество на украинцитѣ и се създаде едно отношение съобразно съ закона въ сиси съдъ, че тамъ кадето украинцитѣ сѣ по малко отъ 25 %, съществуващитѣ украински училища се затворятъ. Тази мѣрка засегна 1 ½ милиона украинци.

Въ територии, кадето украинцитѣ представляватъ повече отъ 25% отъ населението или представляватъ абсолютно болшинство, всички частни училища оставатъ при условие обаче, ако имъ 20 души, които да искатъ полско обучение. И понеже такова лесно се създаватъ, съ това се постѣга и на тия училища. Съ колонизаторската система въ всички провинции на чисто украинци, задължително полски, още по-вече се улеснява задачата да се намѣрятъ 20 души, които да искатъ полско обучение и на законно основание да се затворятъ украинскитѣ училища. Ако по случайность това не стане, то измислюватъ се тия 20 души. Ето и единъ подобенъ случай.

Въ с. Черилевъ, окрѫгъ Жаворски има 3.000 души население. Нѣма нито единъ полякъ. Въ преобразяването през 1921 г. преброяха се седемъ евреи и четири унгари останалитѣ се появяха украинци. Наемориха се между тоя двадесетъ подписа, за да искатъ полонизацията на училището и го полонизираха. Мѣстното население протестира, иска вкетъ. На тия протестъ централната власть отговори, че той билъ фалшивъ. Сѫщото е станало и въ Цетуки окр. Лвовъ.

Но защо Пилсудски не декретира и съ единъ замахъ на заповѣдь полонизирането на Украйна и Горна Силезия, както това направиха италиянскитѣ фашисти въ Горна Адижъ? Противно. Полша се нѫжи да скрие своитѣ измѣрения и си слуги съ средствата на хипокризията. Предъ свѣта, обаче, полякитѣ симулиратъ и прикриватъ онова, което вѫрватъ спрѣмо инородноститѣ малцинства. М-ръ Залески дори има тупето да твърди предъ съвета на О. Н. че Полша била изпълнила всички задлъжения спрѣмо малцинствата. А като протестъ срѣщу тая несъвѣстнина лъжа, германския м-ръ на Външнитѣ Работи Стреземанъ съ едно голѣмо възмущение го изобличи предъ съвета на О. Н., което ние въ подробности описахме въ миналия брой.

Фактъ безспоренъ си остава, че положението на бѣлци и украинци въ Полша отъ денъ на денъ става все по-тежко. Украинци и бѣлци виждатъ въ Варшава най-голѣмитѣ свои непримѣтели и тирани.

Ст. Петровъ

Добруджа

Тамъ где поледа волно се спуска
На северъ въ далечни долини,
Споменъ сиротенъ нагѫзва
Кѫрваво пожарнитѣ дни.

И гроба до гроба въ тазъ страна,
Ни кръстъ, ни привѣтъ — майчина сълза
Тежко предвитъ.
Напомнятъ кобни времена.

Тамъ ... то не бѣ отдавна когато
Братъ до брата рѣка дигналъ за бой
Братъ си мѫжешко изтребя
Всичко се тръна въ пожарѣ и пепелъ

За тазъ, ни кръв слънце, ни привѣтъ
Ни милувка — тежка — родна въ залязъ
Успокоя мила мѫлчалива.
Да чуятъ последния й гласъ.

Молитва нѣма, надгробна пѣсень,
Спомена за поменъ на вѣчни покой
Рѣчь за достойна похвала.
Нищо за скжпи край свѣщенъ.

И дивно и нощно скрѫбьта тамъ вилаве
Слънце не иска бедна грѫдь да сгрѣй,
Младость замира, отвѣя.
Въ нощь нанадилъ не мѫжалѣй.

— — — — — — — — —

И гледамъ на северъ далече, тадѣто
Последъ отаса, замира, гаснѣй...
Где до брѣгъ вълна, вълната спрѣла
И тиха и скрѫбна пѣсень пѣй...

— — — — — — — — —

Германскитѣ репарации

и образуването на Рейнския

Отстѫлѣнето на съглашенето. Благопожелаванията на Мюлеръ.

Германското правителство рѣшително постави въ съвета на О. Н. въ Лугано въпроса за образуването на окупираната още отъ съглашенски войски Рейния. Найгоѣмитѣ поотвѣтникъ на това предварително образуване, което спорѣдъ Версайлския договоръ трѣбвало да стане едва на 1935 г. е Помкаре — Войната. На постановения въ септемврийската сесия на О. Н. въпросъ отъ германския канцеларъ Мюлеръ, Бриенъ отговори, че въпроса за образуването е свързанъ съ въпроса за репарациитѣ и сочайки Версайлския договоръ, оспори правото на канцеларъ Мюлеръ.

Германското общественомнение се раздвижи и се отпочна една кампания въ печата и дипломатически действия, които кампѫрихха отвѫрхъ въ общественото мнение въ държавитѣ победителки. Въ английската камара на общинитѣ и английската преса Лойдъ Джорджъ и Макдоналдъ силно атакуваха политиката на Чемберлена, осѫждайки г. че тя се движи не топлова отъ интереситѣ на империятъ, колкото по дирижирана отъ Парижъ и че съ своитѣ действия Франция е направила всичко да злополучи Англия въ международно отношение и да я лиши отъ всичкитѣ й стари приятели.

Подъ тройнитѣ натискъ, отъ една страна отъ Лондонъ, отъ друга отъ общественото мнение въ Европа и отъ трета — отъ несигурностьта за Франция отъ събитията въ централна и източна Европа, френското правителство бѣ форсирано да направи отбой отъ по-ранишнитѣ си смѣли позиции. Германското правителство вже курсова и мина въ настѫпление.

На напластеното брожения срѣщъ германския народъ, наложено стана за Стреземанъ да държи агресивния езикъ, който тъй нецивилизовано предизвика полския м-ръ на външнитѣ работи Залески на въпроса за малцинствата. Сѫщата вѫзка мисъта на съвета на О. Н. въ Лугано отъ Стреземанъ и Бриенъ и правъ кѫмъ който той е въдвигалъ постави въ голѣмо недоумѣние полякитѣ на О. Н.

Тоя ударъ на полякъ единъ знакъ, — стига полякъ говоренъ съ подтвърдителнитѣ доводи стига полякъ мѫлчалъ — отстѫпванията въ разнитѣ договори за по-кратенето на малцинствата за мирь, съ клевѣтничитѣ добитрежения и отвратителни договори, които не сѫ друго освенъ прикрити и интересни за нови войни — не закъсняваше робството.

Първата стѫпка въ изпълнението на победителитѣ се направи съ приемане на предложението да се назначи на експерти да реализиратъ плана за репарациитѣ проблема за германцитѣ. Да тая цѣ въ просъ се разглеждаше съ отказа на Америка да участвуватъ за разрешенето на съглашенцитѣ, които се голѣми длъжници къмъ Съединенитѣ Щати, искаха да свързватъ реализата на германскитѣ съ своитѣ къмъ Америка. Последнитѣ обаче отказа и дѫрки на своитѣ изисквания.

Приели неохотно по принципъ ревизията на репарациитѣ, тѣ не можеха да отказатъ и назначението на експертитѣ, които да се произнесатъ вѫрху техническото учреждение на тая ревизия. И тая става, ала отъ Лондонъ и Парижъ дѫржатъ и Америка да участвуватъ съ свои експерти. Отъ Вашингтонъ обаче, отказатъ официалнато си участие. Съединенитѣ Щати си сѫ съгласили то щото сѫщитѣ се европейски дѫржави, ако искатъ да участвуватъ и американски делегати самитѣ да ги опредѣлятъ, безъ антагонизми обаче за правителството въ Вашингтонъ, а между тоя поставили и условие щото всички назначени експерти да бѫдатъ независимо въ своята работа отъ респективнитѣ правителства.

Въ тая отношение германския кабинетъ счита, че е регистриралъ единъ голѣмъ успѣхъ, а канцеларъ Мюлеръ е направилъ благопожелания по поводъ новата 1929 година въ смисъла, съдържащъ обяснения да бѫде отдаденъ на интересъ на мира, тай като населението тамъ е изключително отъ германски произходъ, и то има пълното да разполага съ себе си, както тоя е въ Германия и въ Австрия.

Хемъ миролюбци

хемъ се гонятъ за шпионажъ на военни материали

На германска територия, но въ окупираната, френскитѣ военни власти, заловили и ще сѫдятъ германския офицеръ Фритцъ за шпионажъ. Френски сѫдилища ще го сѫдятъ. Обвиняватъ го, че се е снабдилъ съ тайната на едно нова французка масна срещу отровни газове. Установено било, че по сведения отъ инженеръ Кратцъ той извѫршилъ това престѫпление. Намѣрено било писмо у него отъ сѫщия инженеръ, въ което се посочватъ множество френски офицери, които притежавали подобни касти. Арестуванъ е инженеръ Кратцъ и много още работници подъ-зрени въ сходата афера.

Изнасяне и този фактъ за да подчертаемъ, че не биха да ина тонкости, които вѫрватъ въ миролюбивата политика на голѣмитѣ дѫржави. Едни други се надлъгватъ по разни конференции, а готовятъ се съ всички срѣдства за война, дори се обвиняватъ въ шпионажъ по военнитѣ си подготовки.

За реферата

на социалъ предателя

Въ конгресътъ социалъ-фашиста Я. Господиновъ челъ рефератъ, за който е „Добруджа", брой 75 стр. 3, правиглолѣма реклама. Между това истината е, че г. Господиновъ е произнесалъ една българско партизанска речь противъ м-ръ Буровъ. Важното още е, че полицейския инспекторъ Янгеловъ се е преставалъ, да обезпечи по сигурна аудитория на тая социалъ фашистъ.

Референтътъ не критикувалъ общата политическа система на балканскитѣ правителства, на анексиониизмъ за военнина безправие и дена ционализация, а като българ ренъ партизанинъ, използвалъ конгреса на едно национ освободително движение, за да втикува единъ противникъ отъ друга партия, и да си вербува партизани.

Между другото Я. Господиновъ казалъ, че добруджанската организация не можела да си поставя политически задачи. Странна мисъль въ устата на единъ социалистъ. Я какво е назначението на едно национ освободително движение? Да учи добруджанци на спортъ, безделие, безволие и на раболѣпие ли? Или да ги учи да стѫнатъ социалъ предатели?

Борбата за права и свобода е политическа борба на народитѣ.

Но г. Господиновъ казалъ и една ренегатска мисъль. Той тврди, че добруджанци не биха да се борятъ за една *Независима Добруджа* въ рамкитѣ на Балканската Федерация, нито за присъединение на Добруджа къмъ България.

Я за какво да се борятъ? Сигурно да си остане ромънска и да се денационализира.

Разбира се: Тамъ тая мисъ ние да подкрѣпи единъ ренегатъ и социалъ предателъ. Стрѣтъ казватъ — кръвьта гонки.

„Новата ера" и Добруджа

Екстерминирани бъ... гари... бандити въ Добруджа

В. „Университ... либералнитѣ сатр... нуващъ продъл... стройка шинкарит... гарското населе... руджа. Сѫщия ве... шава за едно ... български банди... ностьта на с. Са... ненъ билъ едни... Заловенъ е единъ... титѣ, у когото е... гитимация изда...

Вестникътъ ... телството въ Бу... тврде много пр... гарския елемен... ски и особено ... били застрашени.

Започнала пак... нирватъ българи... ка. На 22 т. м. с... на българска тер... Христо Юр. Раде... детеще на ръка... Мяле.

На 8 т. м. екстер... Недѣлчо Станева ... село.

Причината на т... вания сѫ, че мъж... мени на първата ... деевъ и на второт... Станевъ сѫ били... на 10. X. т. г.

Вечерта 26. XII. ... шинкари нападнали ... на а. „Курнеръ" в... изпочупили прозор... селищата. Нападна... щето на адвокатъ... новъ и Приковъ ре... Курнеръ и изпочупи... цитѣ.

Чудесенъ курнетъ... Панайковъ? Какво ш... туй отгоре?

Добруджанци подпи... **резолюция** на Бъ... мийскитѣ си събрания... тивъ конгреса на бъ... тизия.

Печатница „Съгласие"

ЧЕТЕТЕ
Свободна Добруджа

Год. III. София, 7 януарий 1929 год. Брой 45

Годишенъ абонаментъ:
България 80 лв.
Странство 160 лв.
Америка 2 дол.

Обявления:
2 лева кв. см.

Брой 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЛЕДПРАЗДНИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записване на абонаментитѣ се приемат на съ сумата

Редакция и администрация

Адресъ: Ул. Бяла Черква, София

Главенъ редакторъ: Д-ръ Л. Янчевъ
Телефонъ № [illegible]

Рождество

Пѫтя къмъ свободата

Бретонъ иска автономия

Федерализмъ и въ Франция

(Посвѣщава се на Изп. Комитетъ за просвѣтление)

Въ северо-западната часть на Франция и областьта Бретонъ. Населението на тая область значително се различава отъ французитѣ и води начало си отъ Келтитѣ. Тая часть и нейното население имали голѣма роля въ историята на англо-саксонцитѣ и французитѣ между V — XII в. Но днесъ днешенъ бретонецъ вече си е запазилъ езика и обичаитѣ. Тѣ сѫ католици. Тѣ чувстватъ, като отдѣленъ етнографенъ елементъ отъ останалитѣ, но който е билъ подложенъ на французизация. Още отъ голѣмата война то е отдавнало борба за своята автономия. По случай осѣмстогодишнината на единъ паметникъ, който символизира присъединяването на Бретонъ къмъ Франция, единъ комитетъ отъ хора, души изпѫлнени съ мисъль, съ който предлагаше за свободенъ Бретонъ.

Борбата подъ това знаме значително се засили слѣдъ войната. Нови надори отъ млади хора се групираха около списанието „Breiz Atao". (Всѣнога Бретонъ). Малко врѣме слѣдъ започването на това списание то си поставя за цѣль и започва теоретизирането на доктрината за бретонския автономизмъ.

Новата национална идеология около списанието „Breiz Atao" развиваше цѣлата стара интелигенция и партии, които слѣдѣвка принципитѣ за ликвидитѣ областни интереси.

Католицитѣ обаче, които отдавна водятъ борбата срещу свѣтската власть още отъ раздѣлване на църквата отъ държавата, използуваха новата програма на списанието и го приобщиха къмъ себе си. Влѣзоха въ връзка съ клерикалитѣ автономисти и отпочнаха колективна борба срещу централизма на Парижъ.

На 1927 г. се състоя конгресъ на бретонцитѣ въ гр. Роспорденъ, където групата около списанието „Breiz Atao" направи своето изложение по националния въпросъ и какъ тѣ го разбираятъ. Споредъ тѣхъ думата „национализмъ", не бива да се взема въ своя тѣсенъ и шовинистически смисъль, но въ най-широкия смисъль на национаното движение, да пробуди заспалото национално съзнание, да го раздвижи и да го не остави да мира. Конгресътъ е ималъ голѣмъ успѣхъ. Създадоха автономистическа бретонска партия и избраха централенъ комитетъ на миноритарнитѣ национални въ Франция.

Сащественитѣ задачи на тая автономистическа партия въ Бретонъ сѫ съ пробуждането и организацията на бретонското съзнание да активизиратъ гражданитѣ въ всички области на федерализма, както въ вѫтрѣшния животъ на Франция и като цѣль за постигане въ интернационално отношение върху икономическа база за свободна обмѣна и въ борба за ограничение до минимумъ рисковетѣ за война, като се остави на всѣко общество гражданитѣ за неговата политическа и социална организация и за неговото културно развитие.

Бретонскитѣ автономисти въ своята борба се облѣкоха на федералиститѣ въ Франция. Борбата на бретонцитѣ не цѣли възвръщането къмъ отминалото минало, нито къмъ прѣживѣлитѣ форми — тѣ нѣматъ нищо ретроградно. Амбициятѣ на бретонцитѣ е да се нареди Бретонъ въ течението на модерния животъ, но съ своето отдѣлено участие. И на това отношение, устроени съ политическото списание „Breiz Atao" бретонцитѣ създадоха цѣла своя модерна литература на свой бретонски езикъ, въ унисонъ съ европейскитѣ. Сходство нѣщо се отбѣлѣзва и въ областьта на изкуството, като изразитель на които проникнаха нови списанията „[illegible]" (Северо-западъ) и „[illegible]" (Западъ)

Добруджанци подкрѣпете резолюцията на Софийскитѣ добруджанци противъ изключванията.

Да се знае и помни

Да си потурнѣкъ и да стане нѣщо по турчинъ отъ турчин, значи да си денегат.

Да се зовешъ социалистъ и да се обявишъ срещу борбитѣ на подтиснатитѣ народи за права, свободи и независимость, значи да си социал-предатель.

Да правишъ заговори на подлецитѣ да стрѣлятъ на нашитѣ души убити и следъ това да сговоришъ отговорностьта на шефа си, значи не само че си убиецъ, но още да си и лицемѣръ.

Да влѣзешъ въ черква съ шапка на главѣ и съ цигара въ уста, а следъ това да имашъ безочието да се каешъ предъ християни и да имъ говоришъ за черковни правила — трѣбва да си шарлатанъ, лицемѣръ и лицемѣръ.

Е добре, това е Асенъ Господиновъ.

ЧЕТЕТЕ
Свободна Добруджа

ТРИ ГОДИШНИНА

на „Свободна Добруджа"

Съ настоящия брой в. „Свободна Добруджа" навлиза въ третата си годишнина.

Три години при най-тежки политически и морални условия, в. „Свободна Добруджа" водиха борбата съ всичко гнило, развратно и престъпно, което бѣше вдигнало нокитѣ си въ смѣтта на добруджанското движение и го застрашаваше да го потрѣби.

Когато на 1926 год. бандата на ВДРО виниѣше по гранитѣ, покровителствувана отъ голѣми фактори: когато кривитѣ и конокрадствата, продажбата на жени, и убийствата се ширѣха; когато сковани бяхме всѣки уста, които имаха куража да станатъ изразители на възмутено общественото и индивидуалнѣ съвѣсть; когато кметове и учители се убиваха, когато се организираха и провокираха погроми надъ населението, которе убиха найдостойнѣ добруджански впечатлѣ *Дечо Михайлов*, обичанъ отъ цѣлия добруджански народъ отсѣчъ и отатъкъ защото осмѣяше, гонеше разбойницитѣ, конокрадъцитѣ и търгашитѣ въ добруджанската свѣтина, в. „*Свободна Добруджа*" се явя, като изразитель на покрусенатa добруджанска и българска съвѣсть, като бичъ Божи срѣщу престѣпницитѣ.

И в. „*Свободна Добруджа*" не остана дѣло не разбулено, не се стесни да посочи истинскитѣ виновници на дѣлата въ тая престъпна система.

Разбира се, че не бѣше лесна тая борба, когато всичко престѣпно се бѣше организирало срѣщу насъ и се протежираше, като компенсация за „голѣми заслуги" въ парти-занскитѣ борби. Ние бѣхме заплашвани, провокирани, тормозени, квалифицирани, като опасни за обществения редъ, за да се сѣдаде диверсия около разкриваниятѣ най важни престѣпления и да бѣдатъ оправдани репресиитѣ.

Това бѣ три години на тежка, принудителна съ горчивини борба, но много полезна за сѣмата добруджанска организация. И ние сме предоволни, че успѣхме да демаскираме цѣлата тая престъпна система, която бѣ пуснала дълбоки корени, въ добруджанскитѣ срѣди и която все въ имено на благородното освободително дѣло, се гоперираше.

Тежка бѣше задачата на в. „*Свободна Добруджа*" при съществующата психоза на вѣдъ сѣване и насилени съ братска кръвь души. Двамъ по тежка бѣше тая задача при малкостта на безхарактерность, посрѣдственость, нариерщина и ренегатство въ върховетѣ на организацията. Защото когато в. „*Свободна Добруджа*" гонеше страшнитѣ престѣпленъ бацилъ, заразилъ се въ недрата и, въ унисонъ съ разбойницитѣ и конокрадцитѣ тѣ упасняваха диверсиитѣ и покриваха съ безсъвѣстность престѣпницитѣ. За тая и днесъ ние продължаваме да си сочим като инспиратори и интелектуални виновници.

Времето лѣти, разумъ се освежава, съвѣститѣ се прѣчистяватъ. Ще дойде и деня, когато голѣмите заслуги на „*Свободна Добруджа*" ще бѫде признати.

На „*Свободна Добруджа*" и тая колосална роля и продължава да играе въ пѫти за самоопредѣлението на добруджанското освободително движение и за очистването му отъ гнусного партизанство. Патриотарството, съпѫтникъ на посрѣдственостьта и серитностьта, се кръстоха съ изобилнитѣ престѣпности въ хлѣбичестнитѣ партизански кипвотъ на страната и които то изнѣстика отъ опредѣленитѣ отъ естеството на национал-освободителнитѣ борби развитие, усвоено отъ Разградския и Великия Добруджански Съборъ и слѣдвано до 1925 год.

Издигнатитѣ знамена „*Добруджа за добруджанцитѣ*" и „*За единъ единъ за успѣшенъ Дунавъ Свободна и Независима Добруджа*", бѣха погазени и стъпкани въ нальга отъ патриотаритѣ и социалъ предателитѣ, които, покровителствувани отъ властьта обявяха „националъ — освободителнотo добруджанско движение въ арена на партизански кариеризъ и за вербуване на партизани — фашисти и предатели.

Слѣдъ *лелеславскиятъ* търновски, и *разбойническия* изкъвреденъ, дванадесетъ конгресъ *справедливо* ще *посочи* на *позорния* на *полицейско бандитски конгресъ*. Тѣ ще останатъ черни петна въ историятa на добруджанското национал-освободително движение.

Животътъ безспорно прави напредъ. В. „*Свободна Добруджа*" слѣдва неговитѣ етапи. Международнитѣ отношения отъ день на день се усложняватъ. Неговитѣ двигатели количествено растатъ. Успоредно съ сложната проблема на националнитѣ различия, въ отношенията не народитѣ нечувствено се пластятъ други социалъ икономически различия отъ шена натранищи, които подъ формата на разни „мирни" договори, „помирителни" акции и благопожелания, засилватъ отразъ и времедата нѣкадъ тѣхъ и си прегаждатъ къмъ икономическо завладяване и политическо робство.

Въ „*Свободна Добруджа*", като органъ на национал-освободителнитѣ борби, демаскира тия фалшиви „благожелатели", разбулва и ще продължава да разбулва пъклѣнитѣ, замислени на развитѣ по-близки и по далечни империалисти, малки и голѣми завоеватели и ще сочи правилнитѣ пѫти — истинскитѣ пѫти за благоденствието на народитѣ чрезъ непосрѣдственото имъ разбирателство и федеративно единствение гаранция за тѣхния просперитетъ.

Тежкъ е тоя кръстъ на борбата, въ пѫти за Голгота, ала другъ нѣма. Затова е тъй дълбокъ съ смисълъ, колкото е сладка и свободата. И ние сме щастливи, че можемъ на кръв и съ слѣди сили, да чистимe тия труденъ пѫть, обрасъ съ бурени и тръне за тяжкостьта на „*Свободна Добруджа*".

Да живѣе Свободна и Независима Добруджа!

Да живѣе Федерацията на Балканскитѣ Народи!

Да живѣе Федерацията на Подунавскитѣ народи!

Добруджанци, всѣдѣ и отвадѣ, бъдете противоустанови изъ имане на Д-ръ Вичевъ, Ст. Кинаджиевъ, Ив. Гоцевъ, Д. Ганчевъ, П. Гаргановъ, Д. Мирчевъ и всички Вичевисти

Новата румънска власть

Изпарени надежди

Непосредственo слѣдъ заемането въ либералнoто правителство съ бившето на Маниу цѣлата отъ царска партийна и желта пресa, изключительно и провинциалната, говореха тихъ въ нѣкъ не елда ли не искаряхъ, — за румънския народъ, за Добруджа и всички потиснати отъ режима на чешойската олигархия малцинства и настанѣлата нова ера.

Нанстина борбата на Маниу за власть се и водеше въ името на голѣми демократични принципи на правда и свобода и всички патриотарности на територията на Румъния. Това обаче не можеше да бѫде достатъчно да затвори очитѣ на предъ действителностьта. Когато, въ новодѣрнавна и новa власть же е изхвала въ името на нисшитѣ да клаовини въ общ на втория день отъ стъпванетo си на власть е измѣнила на собственитѣ си декларации?

Вѣрно е, че въ промежутъка отъ заемане властьта до приемането изборитѣ се поизъ ставуваше известно облекчение, кето се спре варварщината на цинцаренитѣ и кушовашки банди, но това нѣмачеше сеше, че е една мѣрка за възобновяване редъ и спокойствие въ Добруджа. Това бѣше едно отъ средствата на всѣко правителство предъ изборитѣ и следователно нѣмочеше и не биваше да послужи за поводъ да се правятъ всякакви за ед а власть, чиито бѫдѣщи е още перспективна.

Днесъ, не, а още първи день слѣдъ изборитѣ сведенията които получаха отъ Добруджанскитѣ всеволоченици и скръбни известия за нови кълнувания, шамари, за убийства и изнасилвания, за арести, и по бонди. Я сила вестници които писаха хвалебствени статии за новата власть не обелвать на злобъ за корегиратъ измѣнятa си. Нехлонимирать дори снова що слѣда въ Добруджа надъ мирнoто добруджанско население.

Не е ли едно голѣмо престѣпление това задържане на българската пресa? И тъй какво може да се обясняваме то, ако не съ сериозность къмъ новата чешойска власть?

Ние изтъкваме на времето еще потрѣбнoто поведение на нашата пресa и подчертахме, подчертаваме и сега, че положението въ Добруджа е довелитѣ поредни страни нѣма да се подобри, ако и нѣкъ демократични и свободолюбиви да се правителствата на възмаванитѣ въ чинто територия ся тѣ. Рамта, че има малцинства самo по себе си изтъкна и второто, че нѣма подтисненци и робетелни. Я това сѫ дне понятия, които се навикно отричать.

Прочетенoто тронно слово при откриване на румънския парламентъ е лишно доказателство въ наша полза.

Въ тронното слово се казва: „Румъния и за въ бѫдещe ще се бѫзире върху съюзитѣ и приятелствата, които бѣха за начатъка въ общитѣ страдания и побѣдата . "

Безъ лицемѣрие и демагогия казано това, значе следнoто:

Румъния ще крепи договоритѣ за миръ, които възрпиха въ робство. Мaнедония, Добруджа, Тракия, Елзасъ и Лотарингия и милиони други народи, и ще брани приобвиритѣ отъ войната, ще крепи режима на империализма да дѣрни въ робство и понататѣшнитѣ малцинствата и инородитѣ и инозерни народности.

На друго мѣсто въ тронното слово се казва: „. . . Мажинлиятa ще се конкуринталенствать въ рамкитѣ на нашитѣ конституционни институции и въ духа на времето. . . "

Я споредъ румънската конституция чуждитѣ поданици въ територията на държавата нѣмать правo на собственость надъ непокрити имоти, а българското население въ Добруджа се тъпчуда по произходъ и положение, като такова е българско подвластно и следователно политиката на обезземляване, огрѣбване и прогъждане ще продължава да се следва и отъ „демократичнoто" земледѣлско правителство на Маниу на чисто конституционна база.

Подобрение положението на малцинствата ще дойде само съ пълнoто прекратяване на мирнитѣ договори, които държатъ въ подчинение и робство дори и приведно свободни държави като България, Австрия, Германия и др.

С. К.

„Le Temps" за Балканитѣ

Югославия и Румъния

В въ „*Le Temps*" на уводнoто мѣсто преди дни преглежда положението въ Балкана. Като отбелязва острата национална политика, която проявлява да съществува въ Югославия и които ковалинцитѣ на Словенскитѣ абатъ Корошецъ, не иска да я разрѣши, заключава, че 1928 год. оставя тежко наследство за 1929 г. въ Югославия и че положението е много обезпокоително.

Минавайки къмъ Румъния, „*Le Temps*" съ задоволство подчертава, че г. Маниу билъ по такъвъ начинъ и не съумѣлъ да наложи въ изборитѣ едно внушително болшинство срѣщу незначителна опозиция. Съ сигурность той щѣлъ да управлява обещавайки широки демократични, политически и социални реформи.

Сѫщитѣ констатации „*Le Temps*" правеше и презъ 1927 год. когато либералитѣ поеха управлението, изтъквайки тогава, голѣмия авторитетъ на самия Братиано. И при всичкoвa отъ тая авторитетъ за „*Le Temps*" се съвършенc всичко изпари.

Важнoто, което интересувa французитѣ, то е че Маниу си остава нѣренъ на съглашенскитѣ сили, приятелството на които осигуряватъ попръжката на договоритѣ отъ които зависи независимостьта на тая държава.

И действителнo това е важно, за да се подчертае, че подъ дъжнината на парижкитѣ мирни и допълнителни тайни договори изначала да се подърна затрапнитѣ, политическoтo и финансиранe-борската политика, която бѣше политика и на либералитѣ. Я тъкмо това и трѣбва да се знае отъ подписалитѣ инородни и инoвѣрни националности, че промѣнитѣ се управляни, обаче системата си остава и това е първото напъление на всѣкoнoвo балканско правителство да декларира за спокойствието на империалиститѣ. Отъ тамъ тронтрича по натаръ и нѣма подръжка Тъкмо това и ние „казаме, че подтисналитѣ народности въ Румъния не могатъ нищо радикално да очакватъ отъ г. Маниу.

Добруджанци подкрепете резолюцията на Есенимуайскитѣ си събрати противъ конгреса на банцистите.

За добруджанскитѣ турци въ Турция

Жертвитѣ на

(Специленъ

Царигралъ

Десетъ години Румъния граби, убива, гонва отъ Добруджанското турското и... едни и сѫщи трѣбвалъ спо... да се ненасилвать... ната. Тунъ на... турци и татари... ти въ Добруджа... тъй нахто и на... занулувать на... то се изнудвать... чани и цинцари... ставнавать въ... като господари... то стане ощ... начинъ. Изваж... портъ на разли... 2,000 до 30,000... шение да си вз... нината макар... цали трѣбва да... срещу заплаш... тройни цени. Т... изпращатъ... турци въ Турц...

Презъ тия де... емигрирали пов... души, отъ които... булъ има напъ...ритѣ наомнинат... селватъ ги въ... околиитѣ. Въ А... степени 45,000. С... година сѫ пр... Добруджа 20,0... 15,000 сѫ заселе... ружинско. Чорл... а 3,000 въ Ямб... свото емигрант... тая година сѫ... ско и Тутракан... пристигнаха 19... с. Ай-Ориянъ и... Добричко. Очак... 10 семейства.

Я тунъ грижит... нване на бѣжан... би. Настоявать... панстиени имоти... по селата, а... градоветѣ. С... имотитѣ тѣ изпо... но за срокъ 10... не то изплатятъ... се имота. Никъ... добитъкъ или... дава. Така еми... принудени да... работа — съ бре... да сѣмать гори... имери и ними... пристанишни раз...

Заселенитѣ въ... Черну сравнител... бре отъ онѫ въ...

Оженленитѣ сѫ... приемать турско... за виняги да се... Добруджа. Осве... ствено, никакъ... налия организиро... волна.

Навсѣкде ще... они добруджанс... сини нова носим... работа, съ дъ...ти... нордони презъ... засѣмени, в окжеси... съ изпити бледи... нѣкратъ тукъ-тъ... сѫтъ работа за кор...

Ета въ какво по... намиратъ и какъ... ватъ добруджанци... тунъ. Нека то стане... на добруджанскитѣ...

Чолмечки

Азъ съмъ противникъ на допуска — Свободна Добруджа на Балканскитѣ. Но азъ съмъ и против на преселението на Добруджанцитѣ къмъ Българ... социалъ-предателя толмачъ

Въ Източна Европа

Москва — Варшава — Букурещъ. Кишинев — Добруджа. Преговоритѣ.

Последнитѣ изявления на ...вени отъ завѣтника на ...ерина, Литвиновъ по въ...та политика на Русия и по ...безпокойствата; критиката на ...арсель Кашенъ въ французк...и парламентъ срѣщу агре...ната политика на Европа ...рѣмо съвѣтска Русия, и не ...усилиенитѣ разкрити на ...ни военни договори между ...ландия, Полша и Румъния ...очени срѣщу Съветитѣ, на ...но раздаваните обществото...нение въ свѣта.

Демонстрации на другия денъ ...слѣдъ подписването на Ка...лозиз пакта съ разкритата ...тайнота англо-френско мор...ско съглашение, влѣзли въ от...ръ конфликтъ по морски ...ѣхтища и колониалнитѣ ...ари съ Съединенитѣ Щати, ...ранция и Англия правятъ за...и къмъ една нова орнента...ия. Не малко въ туй отно...ение допринесе и нестабил...ността въ държавитѣ на цен...ална, южна и източна Евро...а.

Въ Чехословакия, въ Юго...лавия, въ Румъния и Полша ...ободитѣ не трагнаха по почи...ването на Парижъ. Балкана...та 1928 г. изтъкъ пасивенъ. ...рощитѣ движения въ тия ...рани превъзмогнаха агресив...ността на правителствата ...ропръстъ за малцинствата ...ръка голѣми рани по сна...та на разнитѣ държави. Ита...ия отказа да сътрудничи на ...ислитѣ на Парижъ и Лон...онъ, обвиняйки ги открито ...ъ предвидени на нейнитѣ им...ериалистически и завоевател...и интереси въ Средиземното ...оре. Балканитѣ и Близкия из...ъ.

...малостьта въ цѣлия дър...авенъ организъмъ на членов...ата на малкатѣ антанта — ...умъния, Чехия и Югославия, ...ъзлѣдъ въ Парижъ убежде...ето, че тѣ не сѫ стабилнъ...ентъ за запазване и раз...ване на придобивкитѣ по ...ирнитѣ договори.

...ванивайки организирано и ...ематически Русия въ во...ни намѣрения, въ послѣдно време и въ Парижъ и Лондонъ се убедиха, че тая диверсия е разбулена прѣдъ световната съвѣсть. Я съ послѣдитѣ конкретни и ясни изявления на Литвинова, и предложението направено отъ Москва на полското правителство за сключване на договоръ между двѣтѣ страни за ненападение, макаръ, че пакта Келоги още не е ратифициранъ отъ подписвалитѣ го държави, отне послѣдния ножъ отъ ржцѣтѣ на западния враждебенъ империализъмъ, да продължава намѣренията си срѣщу Русия.

Новата диверсия не завърши. Отъ Парижъ подкуражена въ Букурещъ на румънското правителство и то да поиска преговори съ Москва подобно на Варшава. Тая диверсия идѣ да утрѣти положението. Защото, не можейки да отклонятъ отъ Варшава на предложението за миръ направено отъ Русия, полското правителство по сѫщата на тайнитѣ съглашения, които има съ румънското, ще иска да наложи, или съ тайнитѣ прѣговори между Москва, Варшава и Букурещъ или да се водятъ тѣ по отдѣлно но успоредно. И пенение, цѣлото наслѣдство отъ войната стои открито между Русия и Румъния, и което наслѣдство е твърдѣ комплицирано, хитрата и коварна европейска дипломация се опитва да провали инициативата за разбирателство между Варшава и Москва.

Румънското правителство влѣзе въ ролята си на агентъ на тая игра. То подготвя вече общественото мнение и настоява за започване прѣговори за ненападение съ Русия въ-рку бегите:

1. Русия да признае свършения фактъ на алеснята на Бесарабия отъ Румъния;

2. Да поврьне Румънския банковъ стонъ, отнесенъ прѣзъ 1917 г. въ Москва.

Официалната Руска пресда дава свои отговоръ и заявява, че въпросътъ за Бесарабия е откритъ Той е въпросъ на бесарабското население и само единъ плебисцитъ ще го рѣши. Излишно и безпредметно става слѣдователно повдигането подъ друга форма на тоя въпросъ.

И дѣйствително, нашиятъ писъ е освѣтленъ и отъ всѣкждѣ се подкрѣпя правото на народитѣ да се самоопредѣлятъ и да разполагатъ свободно съ сждбинитѣ си? Защо тогава ще се налагатъ на бесарабското население режимъ отъ чужди правителства, които спорятъ противъ неговата воля?

Очевидно голѣми и малки империалистически държави искатъ да наложатъ на всѣкждѣ признаването на установения съ политическитѣ договори редъ на нѣщата въ Европа и да обикатъ всичко, което е противъ тѣхъ, за сигурность грозящата мира въ Европа.

Но ние повдигнахме още единъ въпросъ — въпроса за Добруджа. Руското правителство което пледира за правата и свободитѣ на подчиненитѣ народи и за правото тѣ сами да разполагатъ съ сждбинитѣ си, има всички основателенъ човѣшкия дългъ, да се застане и за останалитѣ подчинени народи въ Румъния, какъвто въ случаи е и съ добруджанския. Отъ друга страна въ нѣкой случай, банковата наличность, която румънското правителство отнесе доброволно прѣзъ 1917 г. въ Москва, не бива да бѫде освободенъ. Тая наличность трѣбва да послужи и за обезщетение на ограбенитѣ и снепрадени инородни население въ Румъния. Добруджанското население, което се чувствуваше изоставено отъ свѣта и което е третирано отъ румънската чужденска власть по злѣ отъ добитъкъ, чиито имоти, училища, черкви, права, свободи, дори и живота се отнемать чувствуватъ, че неговата сждба е тѣсно свързана съ тая на Бесарабия и има всичкото право да поиска защита отъ сили, които сами сѫ се нагрѫбили съ покровителство правата на подчиненитѣ народи.

Въ Москва се намиратъ и всички документи за собственость, прибрани прѣзъ 1914 г. отъ Ром. правителство и отнесени въ Москва. Тия документи сѫ право на населението, а не на Ром. правителство. Сложна е проблемата за мира. Вериге сѫ въпроситѣ, които прѣдварително трѣбва да получатъ своего разрѣшение, за да не доведатъ непоправимо до разбирателство между народитѣ. Увличенитѣ и заразенитѣ отъ алчность и завоевания правителства доказаха своята неговность да наложатъ мира. Всичкитѣ тѣхни опити и прѣговори все повече разкриватъ у тѣхъ бѫдащата война и подпочвенчество. Тѣ го носятъ въ себе си и съ себе си. Тѣ не могатъ да и освободятъ отъ него. И тѣ ще да вѫрвятъ съ война. Тѣ не могатъ да я избѣгнатъ. Тѣ я готватъ, за да се спрепятятъ бюнчателно и безкаквовно, заедно съ подкрѣпения отъ тѣхъ режимъ на завоевания, империализмъ и подпочвенчество, за да отворятъ ерата за едно дѣйствително разбирателство между народитѣ, когато само подчиненитѣ народи ще намѣрятъ гарантираното право, да разполагатъ свободно и абсолютно съ сждбата си.

Къмъ читателитѣ

Получаватъ се въ редакцията писма, въ които не се подписватъ, че писмата обикновенно, а честьнка не получавали Нѣкои отъ тия писма не могатъ да хвалятъ подписи и адреси и става невъзможно да се направи справка. Умоляватъ се читателитѣ да внимаватъ, защото такиве неподписани писма не могатъ да бѫдатъ удовлетворени.

Добруджанци, презрѣте бандитизма на XII конгресъ. Той е позоръ за национ а л ъ освободителното д о б р у д ж а н с к о движение.

Къмъ абонатитѣ

Умоляватъ се абонатитѣ които още не сѫ се отчели да сторятъ това въ най близъкъ срокъ.

Умоляватъ се сѫщо и онѣзи, които получаватъ вѣрно и редовно да си отчетатъ.

Акцизния Българска тъй е имало на секретаря на полицейския Изпълнителенъ Комитетъ.

Противъ конгресниятѣ изключвания

Паритредсѣдата „Земеделска културно просвѣтна група „Добруджа" свика на 20 декемврий извънредно събрание по случай конгреса и конгресниятѣ решения въ Балчик на ново влѣзна следнатата

РЕЗОЛЮЦИЯ

1) Осѫждаме антинатионалната, антиественната, полицейската чистка, заканитѣ съ убийство и изолиране нѣкои делегатитѣ, отъ бѣлнатъ на Б. Д. О., които безпрекословно изпѣлнихѫ въ конгреса съ цѣль да овладѣятъ добруджанското движение и то прѣвратятъ въ ...ирнокомкатъ партия.

2) Протестираме противъ не законоотъ решение на конгреса за изключванѣтѣ на достойно уважаемитѣ добруджански деятели Щ. Ръ Вичевъ, Д. Ганевъ, Иванъ Гергиевъ, Д. Тютюнджиевъ, Д. Мирчевъ и другите противъ...ти и незаконно.

3) Предлагане къмъ всички добр. организации и групи въ България, Румъния и страната да поемать енергична борба противъ прѣдателитѣ и чуждитѣ агенти въ добр. движение и да поддържатъ новитѣ ...ителитѣ на Дневник звѣзда.

4) Изявяваме съ всички братски организации дълбокатѣ ...ти и прѣдателитѣ на добруджанското движение. Да живѣе единението сплоена Добруджа...та равнинна, чобанска, ...ка обща, ...ирна на балканитѣ народи.

Секретаръ на групата
Ст. Г. Грумовъ

Стоян Р. Петровъ

ДИМИТРАКИ БЕЙ

По случай 50 годишнината отъ неговото рождение на Добруджа

Посвѣщаваме тия спомени на паметта на дѣдо Димитраки Бей неуморнния добруджански ратникъ за народното освобождение съ чувство на неизмѣрна любовь, почитъ и признателность.

Авторъ

(Продължение отъ брой 44)

...ъ обѣщи единственитѣ кон...и искаше да вижда около ...си. Още една година бѣ ...ъ, нѣкъ се вѣрнеше въ ...ъ Прѣфекта Полъ Статеску ...ъ изказа своята потребителност ...ъ стрѣмо българитѣ въ ...ъ. Неговата достовѣрность ...ъ Неницеску бѣше най-го...ъ прѣдъ българитѣ.

...ъ изпитанія почнатъ за дѣдо ...ъ на чифлика. Кишлатѣ ...ъ на основание на тур...ъ „Кирис", които не дикаха ...ъ на собственость едно такова ...ъ на земята. Кишлаго е ...ъ прѣпоръчващо на дѣдо ...ъ, обиратѣ не опитъ сѫ по...ъ отъ дѣдо ни.

...ъ бѣрза да прилови ...ъ Дѣдо не подчинява отъ ...ъ на сѫда г. ръ Напе...ъ, ръ до край ви...ъ бори отчаяно и губи ...ъ и повечо сили. Но съвѣ...ъ на бѣдарѣтѣ земеделя за ...ъ, отъ кадато са врѣше...ъ Прѣфекта Статеску ...ъ и неинформиранъ, всичкитѣ ...ъ на вулчо по Тодоровъ да ...ъ отговоръ въпроса за „Кишлата" до едно дѣдо ни е живѣ оставатъ напразни. Годинитѣ продължаватъ безпокойство до близ...ъ край на сигурно повѣдомъ...ъ. Бѣха се изминали още две години отъ послѣдното посѣщение на бѣдо ни. Получихме писмо, че прѣзъ лѣтото той ще дойде въ Тулча да ни види. Едва вѣрнали се въ Тулча и бѣхме ни невидно съ Тодоръ Икономовъ пристигнатъ.

Тодоръ Икономовъ бѣше неговъ министеръ, нисле че той бѣше дошелъ нарочно за да убѣди дѣдо ни в вулчовцитѣ ни да се преселятъ въ Софія.

Къмъ всичко с прѣдъ мене годинъ — колко добрѣ се спомняхъ дѣдовитѣ думи — какъвъ дъбокъ отпечатъкъ сѫ оставили тѣ въ душата ми.

Въ турската стая дѣдо седеше на гостѣното кошено кресло до него на другото кресло се бѣ разположилъ бати Тодоръ Икономовъ. Както винаги и сега въ стоя прямо на колѣнитѣ на дѣдо ни. Но, въ че бѣхъ вече 14 го...ъ, всѣ, че бѣхъ вече 14 го...ъ, внимавахъ. Бати Тодоръ разказваше, описваше на дѣдо ни спомѣнѣ животъ въ свободна България, какъвто бѣ да го пѣрвъ...ъ на запустна. Тулча и бѣ отъ...ъ отъ вѣчности. Но и нѣ...ъ бѣше нагадвано подозвамѣ дѣдо слушаше мълчаливо, пушѣ...ъ чибука.

Какво какъвъ чичо! Ще та изкѣтъ тия изтѫмени ала си въ тяхнато отечество гдѣто ще намѣ...ъ почитъ и уважение говорѣше бати Тодоръ.

Дѣдо повдигна глава и послѣ тъжно отговори:

— Какъ щастие ми да повѣрвамъ на нашитѣ хуриетъ! Ще ...ъ ...ъ ...ъ

Кризата въ Югославия

Дуализмъ. Ролята на империалиститѣ

Слѣдъ атентата въ Скупщината, който бѣше вѣренъ изразъ на юнстрешната криза между инсиодинтѣ национализми въ югославянския конгломератъ, зарадиха се едно слѣдъ друго събития, които все по ярко очертаваха дълбокитѣ различия и силнитѣ страни на тридинната дѣржава.

Степанъ Радичъ сякашъ запаленъ отъ вѣщина си за неустойчивостьта на своя характеръ и непоследователностьта въ своитѣ отношения къмъ поробителнитѣ сръбски шовинизмъ. Неговитѣ лишения въ крайноститѣ, довеждоха до настоящето плачевно състояние на хърватитѣ и другитѣ народности въ Югославия. Наслѣдницитѣ му въ ржководството на обединената селско-демократическа партия се показаха по устойчиви въ борбата, нова би не само защото Радичевата кръвь ясно отмѣщение, но защото и тѣхъ застрашава сѫщата участь. Всички симптоми ина обаче, които показваха, че въ върховетѣ на селско-демократическата коалиция е насѣмѣло пречупванѣ и сѫ готови да приемать компромиса на базата на едно видимо морално удовлетворение — да се сѣбори коалиционното правителство на Корошецъ, грѣшника на което, все си оставаха радикалитѣ — убийцитѣ на Радичъ.

Я такова едно разрешение на кризата въ Югославия е далечъ да отговори на знаитѣ нужди въ кризата на национализмитѣ различия. То се налага обаче и отъ интереситѣ на империалиститѣ, по чиято благоволение е създадена днешна Югославия съ всички крѣщащи противорѣчия.

Хоженето на д-ръ Трумбичъ въ Парижъ и Лондонъ и на сръбския кралъ и Мирковичъ въ Парижъ бѣше въ тѣсна връзка съ сѫществующата криза. Новитѣ извадения на водачета на хърватската партия за създаване на дуалистическа Югославия, забрѣвайки наданѣшната декларация отъ сѫщия да се сѫзаде отъ днешна Югославия една федеративна дѣржава съ седемтѣхъ автономни области, конфликта между д-ръ Мачекъ и Пребичевичъ — това говори за голѣмото влияние, упражнено отъ Парижъ и Лондонъ.

Една нова ориентация въ тоя духъ се наложи и на правителството въ Бѣлградъ. И кралъ Александъръ слѣдъ връщанѣто си отъ Парижъ стана найнѣ провозвѣнитъ предизвикайки кризата, чрезъ частичнитѣ оставки и кандъратури на демократическия шефъ Давидовичъ. Сигурно на последнята сѫ обещавани голѣми вѣнси успоредно съ възприемането на новия курсъ, насоченъ отъ Парижъ и Лондонъ.

Оставката на Корошецъ е предизвикана. Та е свръшенъ фактъ. Изпазъть отъ нея, не може да бѫде другъ, освенъ затѣгане по силно веригитѣ на робството въ останалитѣ югославянски провинции.

Хърватската селско-демократическа коалиция се продаде за пѣница лещи и прогиря всички козове, които дѫржеше, както и всички надежди, които тѫй насѣрдчително откри за македонци, черногорци и далматинци.

Ние и по другъ случай, при романската криза или при друг случай, да се изкажемъ по поплъзновенията и желанѣтата на империалистичнитѣ правителства отъ Парижъ и Лондонъ въ балканскитѣ работи. И въ Романия слѣдъ оная тежко положение за националиститѣ, всѣко разкрика Версайскитѣ договори, френскитѣ и английски банкери наложиха по поводъ на знена кризата, за да намѣрятъ по-голѣми гаранции въ конституционнитѣ фактори за своитѣ интереси. Днесъ въ Югославия стана сѫщото.

Така произволнити и зазайници империализма. За него е безразлична сѫдбата на народитѣ и особено на подтисканитѣ. Яви ли се дисхармония и набѫбна ли положението до такъ, че да стане непоносимо и застрашително за спокойната експлоатация, рентране и за самия банкерски капиталъ, тогава интервенцията на голѣмитѣ негови представители по пятишата на всички санкции, които сѫ си запазили империалиститѣ по разнитѣ явни и тайни договори, се налагатъ съ всичката суровость въ рамки конституционни догми и прогонва на всѣкакви демократически принципи и на народенъ суверенитетъ.

Отъ югославянската криза следователно нищо добро не може да се очаква за подтисканитѣ народи. Тъ само повечe се задълбочава и усъвършава, за да набѫдне други день отъ много страни и съ по-голѣма сила.

Бандититѣ въ Комитета

Ролята на Акциунъ Българска.

Варна, 5. I. 1929 г.

Новитѣ провокаторитѣ сѫ настанени вечерь въ ржководството на добруджанската организация. Сегашнинятъ секретаръ на комитета, тукъ въ Варна е основателъ на „Акциунъ Българска", като отговоръ на сѫществующата терористическа организация въ Добруджа „Акциунъ Румънска". За това тукъ остави името си Акциунъ Българска. Така е известенъ въ Варна. Другъ настоятелъ въ Комитета, изастния Мирчата, синонимъ на Личката, Кибрита, е навѣстенъ побѣдинъ. Той спроши главата на старинъ селянинъ-добруджанецъ 50 годишния Менко Стояновъ отъ с. Куриутъ. Той вече носи една присѫда за подобни дѣяния отъ 3 м-ца затворъ. Той е вѣренъ сподвижникъ на Акциунъ Българска.

Хората отъ тоя антуражъ на Акциунъ Българска нападнаха Добричката гара. Тѣ сѫ авторитѣ на обритѣ край Добричъ. Тъ зарисняха на една всемъщаната машина, съ която тя си изкарваше препитанието и въ рѣдки моменти и рядкитѣ на тая вдовица. Тѣ сѫ сѫщитѣ, които лѣтосъ съ кражбитѣ агнета отъ Добруджа гулякса и безчинствуваха въ с. Бутево. Тѣ сѫ сѫщитѣ, които голѣмата власть интернира въ Ст.-Загора и т. н. Тукъ попаднала почва нато вулгари разбойници—всички агенти на ВДРО да ги гони в комитета ги прибира и протежира.

Безспорна е връзката и фактъ, че хората на ВДРО всѣко нарушение и въ Върховната управа на легалната добруджанска организация. Ръководителитѣ на ВДРО явно изразяватъ своето доволство, че сѫ успѣли, да изградятъ вечериститѣ, които заплашваха да взематъ врѣхъ въ движението.

Нека се опитатъ да отговорятъ. Тогава ще изнесемъ по вече факти и имена. *Ив. Д.*

Опозицията въ Америка

срещу Келоговия пактъ.

Предсѣдателя на комисията на външнитѣ работи въ американския Сенатъ Борахъ бѣ усвоилъ идеята за ратификацията на пакта Келогъ противъ войната, въ рѣкѣ, че въ началото и той бѣше противъ него слѣдъ всичкитѣ резерви, които Англия, Франция, Япония и Испания бѣхѫ направили по сѫщия пактъ, та се отричаше цѣлата му сѫщность.

При все това обаче голѣма опозиция имаше още въ сената. Водителятъ на опозицията Реедъ, който е най-голѣмия противникъ на Келоговия пактъ заплашвалъ съ обструкция, ако ратификацията бѫде сложена на дневенъ редъ въ Сената. И понеже сесията е кратка, очаква се, че приемането на пакта ще се отложи за друго време.

Борбата на изгнаитѣ добруджанци

Плоешти, 31. XII. 928 г.

Провокациитѣ и заплашванията тукъ продължаватъ. Свикване сѫбрание на изгнаитѣ. Поискаме отчетъ. Внѣсто това, ни обявиха че нѣмаме право да свикваме сѫбрание и че щѣли сме да отидеме по дяволитѣ. Къмъ тѣхъ отговоръ ни е нашето презрение.

Въпреки заплашванията ние си избрахме ново настоятелство на изгнаитѣ група и взехме решение тъ да се бори за националното освобождение на Добруджа и да поведе борба срещу краговетѣ на България, и които потъпкала добруджанското знамѐ съ духа на великия борецъ революционеръ Ст. Казарма и Дочо Минкайновъ.

Е. Гроче-Ропа, П. Ж. Виловъ. Ст. Ивиева.

Не независимо, не и български

Изпълнителнитѣ Комитетъ е излѣзалъ съ единъ позивъ, който ни дава безспорно доказателство, че той е романски агентъ. И кубово направени че сѫ сложени имената на всичкитѣ му членове, за да ги видятъ добруджанци. Че нѣкои отъ тѣхъ сѫ неизменеми и жалки орѫдия на социалъ-предателитѣ, въ това вѣрваме.

Аиробатския единъ на социалъ-предателя се вижда. Добруджанската организация не бивало ще се бори за Свободна и Независима Добруджа защото населението и можело да не иска подобно разрешение. Но И. К. ни сподѣлялъ и противното следнѣше — Добруджа да се присъединѣ къмъ Българя.

Буквално сѫщата политика следватъ и романскитѣ правителства.

Нѣщо повече, по 50 годишнитѣ тържества за „освобождението" на Добруджа и присъединението ѝ къмъ майката отечество, въ „Диминица" Романъ писа, че границитѣ на Добруджа трѣбва да се дирятъ нѣкѫде по височинитѣ заръ гр. Провадия.

Кому служи тогава Изп. Комитетъ на добруджанската организация?

Председателъ на сърбитѣ българинъ

Българскитѣ полицейски власти сѫ предали на 24. X. т. г. на сърбитѣ македонския бѣжанецъ Хр. Димитровъ родомъ отъ село Негрово, Малашевско. Цѣлата българска преса най-черно характеризира тая противобългарска постѫпка.

Народнитѣ представители отъ македонската група Ив. Ингилизовъ по тоя случай е отправилъ питане до Министъръ-Предсѣдателя и Министъръ на Вѣтрешнитѣ Работи.

Тъ-тъ, кинонинъ. Д. той не е единъ-двама. Тѣ сѫ много. Тѣ сѫ цѣла верига. Тѣ сѫ всички онѣ, които крѣлятъ системата въ международнитѣ отношения, сервилность и подчинение, и които крепятъ затвлянѣ надъ слабитѣ и експлоатани народи. За да се угоди на Парижъ, Лондонъ и Бѣлградъ, българското правителство дава доказателства дори и срѣщу себе си, като правителство на българската нация. Всѣки другъ отговоръ е отбѣгване отъ истината.

Държавното разбойничество въ Добруджа

Всичко което „Свободна Добруджа" изнесе въ рубриката си „Из старото" [illegible] днесъ се потвърди [illegible] „Минница" понѣсъ [illegible] отъ 31.XII статия [illegible] по хайдутлущина [illegible] тѣ въ Добруджа [illegible] Яковлевъ, Трайко Теодоровъ, свещ. Лидреевъ [illegible] ся, че тия господа [illegible] ортвлятъ съ [illegible] ретворъ-бирмиджи [illegible] на, Кюсевйдъ [illegible] Балтадин Ени [illegible] сенъ, Балабанов [illegible] дъмджиерсно. [illegible] пр., сѫ изнасили [illegible] ето 1/3 отъ зем [illegible] предавали на [illegible] чрезъ енгарии [illegible] нието, да [illegible] тѣхна смѣтка. [illegible] ивани разбойни [illegible] вали съ десятки [illegible] Посочватъ се и [illegible] кретни случаи [illegible] цифри

Франция укрѣпва Елзасъ

Отъ Страсбургъ [illegible] на в. „Le Matin" „Проектътъ на [illegible] тителни работи [illegible] на Елзасъ и Лотаринги обръвалъ вниманието на [illegible] ството население [illegible] въ областта на [illegible] Единъ делегация отъ [illegible] водена отъ депутата [illegible] Вайдманъ и имала [illegible] съ г. Пуанкаре. [illegible] Полъ Вайо, главенъ [illegible] на общественитѣ [illegible] Елзасъ и Лотаринги [illegible] цита и искала [illegible] гическитѣ линии [illegible] бургъ, да бѫде [illegible] съ линии отъ [illegible] интересъ".

Пуанкаре, военнъ [illegible] заявилъ, че ще на [illegible] възможно да съ [illegible] нитѣ на отбрана [illegible] тѣ на областта.

Пуанкаре [illegible] остро сѫ крити [illegible] проектъ.

Бай Бриянъ, [illegible] приказва само за [illegible] ния и-ръ Пенлеве [illegible] елзаскитѣ граници [illegible] мина.

Хроника

Тулчанци обра[illegible] тулчанска дружба [illegible] и политически за[illegible] бата ще бѫде не[illegible] И. К. на социалъ [illegible]

Голѣмо е радостта на „Добруджа" и „[illegible] женитѣ противъ [illegible] полза на „единстве[illegible] той, че 27 д-ва [illegible] били внесли пом[illegible] „Добруджа". Та т[illegible] ние название, че [illegible] д-вата и то не вс[illegible] патъ затвлянията на [illegible] комитетъ. Между т[illegible] обаче тамина, конт[illegible] еме, че и днесъ [illegible] сѫщим комитетъ.

Важното е че [illegible] сѫ и Русенското и [illegible] ло, които дъ[illegible] 40.000 лв. на комит[illegible] реклама и малобр[illegible] фигурираръ като [illegible] Любопитно е даде [illegible] се срамятъ да пишатъ [illegible] Р. О.?

Къмъ кореспонденти

Дописницитѣ, които се [illegible] щатъ за публикация [illegible] написани ясно и [illegible] само на едната [illegible] листа.

Печатница „Съгласие" [illegible]

шумнѣ овнсиоиъ. И тоя денъ войде.

Дѣдо ми се съглаеаа да ни пусне да се вѣрнемъ. Малко и оцци Султанка, какво ще прави тукъ, нали кръвка да уби му кажаше вуйчо Талимахъ. Баща и ни се сѣрди.

Добрѣ, ама Пъовьоха ще остане при мене, можетъ поне едно отъ момчета да бѫда при мене могато ода уиро. — отговорихме дѣдо ми, Сестра ми бѣше слабичка, бѫще ни телеграфически се съгласи да я остави въ Тулча. Заминахъ сама. Пенсиона ми се видѣ правенъ — тамкмъ тоа сала, моя мекторъ — сестра ми колко инмаръ се грижише за мене ни дивовища. Честитѣ и пеоки ни доносѣке новинитѣ отъ Тулча и дъдовото топло огнища.

Вуйчо Талимахъ заминѫ да се вини въ Виена — сѫко и сестра ми оставаха сами.

Едно бѫше се вѣрнилъ въ Тулча вуйчо Талимахъ съ мамата си жена — едва бѣхъ получилъ и прочелъ писмото на сестра ми съ всичкитѣ подробности за сватбата и новата ни леля — едва сутрѣнь ме извикаха въ сѫанѣ на директорите г-на Борчъ, та стоеша прави до прозореца и тихко гледаше отъ стъкла по-крива съ сѫбѣгъ градина. Когато дѣдо ми ти ме представи:

Единъ голѣмъ българинъ умрѣ дѣтѣ мое, Богъ да го прости кажа тъ — Дѣдо ми Димитраки — Бай почина!

Не се вѣрнахме вече въ Тулча, не бѣхме нужни никому вече.

Петнадесетъ години послѣ отворихъ за колѣнчета на дѣдовия гробъ изхопанъ заръ оттаде на Българската черква „св. Георгий". Тъ бѣше още български и малтаре не проговори не български езикъ.

Въ 1924 години се завлѣкъ пакъ за Тулча, защото ни се за ваки още незнаѫтъ дѣдовия гробъ въ който лежѣтъ коститѣ на найсѣ ми и на баба ми. Настоявахъ бѣше и за моѫ дрѣмо да се ка[illegible] гаѫ голѣмитѣ, ще поминѣ ли де го кнаа пакъ — и лѣвъ[illegible] ката къмъ родния си градъ.

Дъ[illegible] бѣше вече овраенъ ромнинка — отъ български пъ[illegible] и тонкъ не бѣше останало. Побоѣхъ се да отслуша панихида, страѫъ ме бѣше, че коститѣ на дѣдо ми ще се изтръвѣтъ, дулъ[illegible] ще ни се вѣ и ще ме проклѣне, че и въ гроба не му ваемъ покой.

Оставихъ пръхъ моѫвитѣ на бръгомчетата си Султанка, но

[illegible] ромънскитѣ попъ четеше, въ молитвѣ дѣдо си да ни прости това настоно сѣкогатство.

И послѣ отношение на гроба на вуйчо Талимахъ, надписа е на френски езикъ — кѣсъ и ясенъ.

Ci gît — Teleimaque Theodotoff fils de Dimitraki Bey

туѫ лежи Талимахъ Теодоровъ синъ на Димитраки Бей!

Мъчителнъ протестъ на добруджанския българинъ противъ осѫществуваното робство! . . .

Така бѣше казалъ Дминграки — Бей! Край

Год. III. София, 20 януарий 1929 год. Брой 46 и 47

Годишен абонамент:
За България 80 лв.
За странство 160 лв.
За Америка 2 дол.

Обявления:
2 лева кв. см.

Брой 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЛЕДПРАЗДНИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записвание на абонаментитѣ се придружава съ сумата

Редакторенъ комитетъ

Адресъ: „Д. Добруджа" — София

Главенъ редакторъ
Д-ръ П. Вичевъ
Телефонъ № 4375

ТРИ ГОЛѢМИ СЪБИТИЯ

Германски репарации. Източнинъ фронтъ. Диктатурата въ Югославия. Ролята на империализма

Три отъ карайнлно значе ще за мира събития движатъ несъ голѣмитѣ сили, въ Ев опа. На тежки изпитания ще ставени всичкитѣ имъ усили ки да запазятъ съзададеното международно положение съ германскитѣ договори.

Образуването на Рейнския и германскитѣ репарации.

Презъ септемврий м. г. въ Н., германския канцлеръ ...ло и решително постави въпроса за образуването на ...ранната Рейнска областъ. Тонътъ и езикътъ на канцлера Мюлеръ означаваха нрой системата съ игри, завъ...ния и протакания. Ролитѣ ...сѣчиха.

Продължения англо-френски ...ръ въ централна и южна Европа, създаденъ съ Версалскитѣ и следващитѣ ги редица явни и тайни договори между Франция отъ една страна и Белгия, Чехи, Югославия и Румъния и Полша отъ друга: все по тѣсното сближение между Германия и Съветска Русия създаваха една атмосфера на гонѣна натегнатость и несигурность за империалистичнитѣ тенденции на Лондонъ и Парижъ.

Усили се отъ Briand'ъ—Чичерин'ъ другъ курсъ — на постепенното отслабване на Франция отъ Русия и изолирането на последнята. Първа вакцина бѣше хвърлена при Локарно. Резултатитѣ не показа много насърдчителни защото много сж въпроситѣ които стоятъ открити за арбитражи и анкетирания, обемъ тия за репарациитѣ, отдаването на Рейнския и за германскитѣ колонии.

Френския империализмъ и политическата умора, съ новоизбраниятъ г-нъ за председателъ Поанкаре се отличаваше, надвоха дисонансъ въ политиката на френского правителство по тия въпроси. Поанкаре не сподѣляше решението на О. Н. и Съвета на сѫдото, отнасяне въ комісия отъ експерти въпроса за Германскитѣ репарации. И това бѣ истинската причина на сегашната министерска криза въ Франция, и ако се избѣгнало поради създалитѣ се други обстоятелства отъ поредния докладъ на експертитѣ по германскитѣ репарации. Парнеръ Жилберъ. А той е такъвъ докладъ за германската стопанска, финансова и бюджетна мощь, че сж...ка полицитѣ на, победитѣ да настоятъ на ре...ванитѣ и на всички исканията срещу предвари...ото опрощване на Рейнска, ...ъ другъ факторъ въ тая ...ость, който улесняваше сл...ѣ позиции е и отказа на ...ванитѣ Щати официално да участвуватъ съ свои експерти въ преговоритѣ, какъвто и да правятъ, какъвто и да е корена и въ задлъжнитѣ на европейскитѣ държави победителки и къмъ Съединенитѣ щати.

Паркеръ Жилберъ отиде въ Вашингтонъ да докладва и да се по-лъчи да убеди американското правителство, че Германия може да плаща и че нив...ѣ и отъ области на германската стопанска животъ, къде то американскитѣ капитали могатъ да намѣрятъ сигурен пласментъ. Гони се цѣлта, да се увеличи германския кредитъ въ страната на голѣмитѣ и свободни капитали, съ който да се покрешатъ репарационнитѣ задължения подъ формата на заеми, които тѣше до сега. Ще успѣе ли Паркеръ Жилберъ, мнѫго е да се вѣрва, ала прои кватъ вече ...ве...дения, че той си подава остаткатъ. Това говори, че проблемата е много усложнена.

Източнинъ фронтъ.

Тамъ стана нѣщо друго. Както вече съобщ...хме въ миналия брой. Съветското правителство е направило предложение на Полското въ синсъ, че януарьماننا Келогъ даже е ратифициранъ отъ сенатѣ вто вече пѣть месеца отъ неговото подписване, двѣтѣ правителства да го считатъ за фактъ свършенъ между тѣхъ и да сключатъ пѣтъ за ненападение. Едновременно съ това предложено е и на Литвинското правителство, да се при...ѣдини къмъ тоя пактъ.

Цѣлта е ясна и точна. Гръмъ изъ ясно небе то се вие за полското правителство, а особено за Пилсудски и Лондонъ. Нервностѣтѣ и яростьта, съ която се посрещна отъ международната френска преса разрива за лишенѣ пѫть нечиститѣ намѣрения на империя и стъ...ческа Европа.

Ние цитираме „Le Temps":

Той пише: „Москва, като предложи на Полша да сключи единъ пактъ за ненападение, но при условия, които трудно могатъ да се съглагуватъ съ *международнитѣ задлъжения* (и. н.) на полската република, дава повод да се запита дали нѣма туна една принцип и дали не се отнася до единъ опитъ да се отвърне Полша отъ сѫдитѣ съюзници, и даже да я постави въ едно деликатно положение спрѣмо О. Н."

По нататъкъ „Le Temps" казва, че между Русия и Полша не може да нма никакво съгласие, ако едновременно не бѫде приведена до подлиж...ѣ съюзницата ѝ Румъния и балтийскитѣ държави.

„Le Temps" предупреждава: „Ще се ви, въ какъвто и да е положение, несъобразителностьта на Полша, ако тя подпише сами предложението отъ Москва, преди въпроса за присъединението на Румъния и балтийскитѣ държави, не се уреди.

„Полша е съюзница на Румъния. Тя сключи съ нея единъ договоръ за отбрана, който съществява именно осигуряване отъ една агресивна евентуалность не предизвикана отъ червената армия. Тя не може следователно да действува освенъ въ съгласие съ Румъния".

Отъ тия цитати стават три нѣщо положително ясни:

1. Че между Полша и Румъния има тайни военни договори насочени срещу Русия и за запазване придобивкитѣ отъ войната.

2. Че Франция е инспираторкатъ и покровителкатъ на тия тайни договори отношения и тѣхнитѣ насоки и

3. Че Франция е вече успѣла да блокира около тоя ро...мъно полски съюзъ и балтийскитѣ държави.

Въ тоя отношение нѣмать отъ сили противъ свободата на Добруджа социалъ фашисти се мачи да вѣлнте и до добруджанского движение.

Атентата противъ нашия наследникъ въ Югославия.

На 6 т. м. сръбския краль Александъръ суспендира конституцията, всички закони и всички власти въ Югославия и това не е случайно събитие. Извършеното въ Югославия е логическо продължение на сѫщия курсъ на сѫщата система и несигурность за европейския империализмъ за господство и подтисничество надъ малкитѣ народи.

Държавната криза, която следваше голѣмитѣ национални различия, които отъ день на день все повече се изострях, застрашаваше да сгромоляса сръбския шовинизъмъ и централизация, реализирашае и една позиция на Балканитѣ за френския империализмъ и застрашаваше южния флангъ на готвящия се голѣмъ фронтъ отъ Балтийското до Средиземното море.

Хърватитѣ искатъ автономия. Д-ръ Мачекъ сложи въпроса за раздѣлянето на Югославия на седемъ автономни области. Всѣко възможно разбирателство ставище невъзможно. Едно демократизиране на Югославия ще доведе до по голѣма контрола на народитѣ и не ще позволи едно гѣбно интригиране въ всички нации, въ които тѣ ще бъдатъ пушечното месо. И такава обединена Югославия, която нѣма да напълнина заповѣди и ще обструира инициативитѣ отъ Парижъ, империалиститѣ не желаятъ. За това именно и тѣ посъветяха краль Александра да обявя диктатурата.

Пакъ и „Le Temps" по случаи пише:

„Въ всички държави се проявя тая криза подъ едно двойно осветление: едного подъ общитѣ принципи на демократическа организация и другого подъ влиянието на частнитѣ интереси на силитѣ въ отношение на ролята, която Югославия обѣтната въ кръгъ Малката Антента естествено играе въ центрина Европа и на Балканитѣ".

Като говори по натай, „Le Temps", за безсилието на партиитѣ и парламента да обезпечи единството въ Югославия, заключава:

„Това сж политическитѣ партии, които парализираха въ отъ...редъ цѣлата плодотворна за нашата парламентарна дейность. Тоя сж партиитѣ, които злоупотребиха съ парламентарни начеври съ цѣль да компрометиратъ непоправимо режима и да направятъ невъзможно всѣко стабилизира-

О. Н.

Времнъ (къмъ Стреземана) — Или ще слушашъ, или ще прати военния м-ръ Пенлеве.

МОЖЕШЪ ЛИ?

Можешъ ли догони
Мълнята въ небето?
Можешъ ли усмири
Бурята въ морето?

Можешъ ли съ ржце си
Угаси вулкана?
Можешъ ли победно
Надви урагана? . . .

Можешъ! — Но не можешъ
Вихритѣ въ душата
Да възпрешъ на роба
Литналъ срѣдъ борбата!

Люб. Бобевски

К. И. Пенчев

Да не се заблуждаваме за Румъния

Военното положение продължава. Тероръ. Нѣма амнистия. Нѣма премахване на изключителни закони. Нови цинцари. Царяонитѣ въ пленъ на либералитѣ.

Презъ послѣднитѣ дни не сѣща, почти цѣлата българска преса не изпуска случай, да не възхвали новата власть въ Румъния. Известни партийни бюра пристаткава тази власть съ специални претенции, и въ-реотѣ на съюза „Добруджа" взеха симпатично становище по отношение правителството на Манiу. Тоя публичнъ кредитъ се дава на Маниу отъ България, въ момента когато и най заинтересованитѣ на западъ въ румънската сѣнка, не скриха своитѣ резерви още отъ самото начало

Днесъ, следъ поутихналото нето на шума и страститѣ съпровождащи сѣмната, следъ приключването на изборитѣ и слѣдъ проявлението на първитѣ признаци отъ бѣдещия реаленъ курсъ на правителството на Маниу, уникалното на тоя становища въ България става все по налоухитено.

Наистина, Маниу, който съумѣ да използва голѣмото недоволство въ Румъния противъ либералитѣ и да се сблегне на масова партия и широко влияние, начаде всички налични условия да допусне сравнително по-свободни избори, заявени което румънската политическа нет ряа не познава отъ десетилетия насамъ. Но тоя е единственитѣ, нѣм поне най крупнитѣ заслуги, който би могълъ да бѣде допустимъ за новата власть и който съвсѣмъ още не знами предварително на нѣкоя нова политическа ера за Румъния, която мислѣдъ сѣ мислонни нѣкои да мислятъ.

Като се проникне задъ официалнитѣ букурешки депеши и се хвърли погледъ отвъдъ Дунава и особено отвъдъ р Прутъ въ Бесарабия, легалностьта на тия избори дане, стаяа още по-относителна. Ив борнитѣ побѣди на национаден царенистическата партия бѣлнаха само нови фигуранти въ румънскитѣ законодателни тѣла. Тоя се потвърждава ясно и отъ поведението къмъ новитѣ правителствени депутати да депозиратъ писмено своитѣ предварителни оставки предъ Маниу.

Военното положение

въ Бесарабия и Добруджа не е вдигнато; приглава се нѣмъ изработването на новъ законопроектъ за военното положение: военнитѣ съдилища продължаватъ да разглеждатъ политически процеси; изъ средата на новия кабинетъ се правятъ декларации, спорещи които братиновитѣ закони за „запазване на обществения редъ" оставатъ и за въ бѣдаще въ сила; амнистия се отказва; правителството декларира, че политиката му спрямо либералитѣ ще бѣде лояленъ и цивилизованъ, а решителенъ и енергичнъ спрямо „смутителитѣ". Ето въ кратко едната страна на „новия" решимъ.

Спорядъ постоянитѣ вести, режимътъ на денационализация, колонизация и ограбване продължава въ новитѣ области. Въ Силистра новъ процесъ противъ „кредентисти"; въ Добричъ е требвалъ отъ правителствения хора редактора на „Курие̂ръ": цинцаритѣ се насѣсъкватъ отъ преса безнаказано нѣмъ нови изгаления надъ населението; закона за изключенията е още въ сила; закона за подвластото не се ревизира;

амнистия за бѣжанцитѣ

не се дава и като върхъ на всичко на добруджанския брѣгъ се отсоравятъ нови 650 цинцарски семейства.

Кѫде е тогава „новата", която можа да очарова официалнитѣ България и да отвори нашитѣ добруджански „борци" отъ канцаларитѣ на съюза? Въ тоя ли, че на нѣстоитѣ добруджански туреве се по разръзкава ожесть, въ съюзъ съ румънската власть, да сапкнатъ по най безобразенъ начинъ и послѣдната дрипа отъ гърба на обнищалия добруджанецъ? Или това „ново" е въ пересвѣтванията? Но всѣки що гоне запознатъ съ политическитѣ условия въ Румъния знае, че сѣ факторитѣ, които повлѣяватъ главнитѣ линии на румънската държавна политика, особено спрямо заграбенитѣ области. За да можа да подчини 8 милионитѣ „малцинства". Букурешъ не разполага съ другиа средства освенъ насилието.

„Новата" власть въ Румъния е само единъ по-удобенъ и още неизвѣстенъ проводникъ на следователта отъ войната и договорнитѣ мирни политики. Игрите на сѣмѣнъ съ Авереску, Ширбей и др. доказаха ясно това. Въ Румъния, самоосвѣтъ Маниу може да нма, само ако той успѣе да изнесе

решителна борба

срещу заравнѣтѣ позиции на либералитѣ, съ които, макаръ и не трана отъ властьта, тѣ владѣятъ цѣлия общественъ, икономическа и политически животъ на страната. С единъ довѣрието, което се дава на национаден - царенистическата партия въ изборитѣ, правителството ѝ, вместо да усили борбата противъ либералщината, капитулира предъ нѣя съ декларацията си за „поплана и цивилизована политика", по отношение на братиноитѣ. Очи, които надценяватъ възможноститѣ на национаденъ царенистическото правителство не биха сѫщо да забравятъ, че въ сенатъ, чито значение за Румъния и всѣкинъ известно, либералитѣ си осигуряха почти половината отъ всички мѣста.

Административнитѣ апарати е създанъ и нормиранъ отъ либералитѣ. Той е былъ винаги вѣрно либерално прѣдие. За да разчита на него новото правителство или трѣбва да го обнови или да пре дължава да търпи корупцията И Маниу я търпи. Следъ падането на либералитѣ се сѫ нашите че голѣмитѣ и мисгробойни афери, вършени отъ тѣхъ презъ 8 годишното имъ управление ще бѫдатъ изнесени на яве, или кмитетъ, при теснения подъ отговорность. Но очевидно, новото правителство не се решава на това. Иначе либералитѣ не биха отстѫпили властьта доброволно.

Армията, особено

вишето офицерство

е сѫщо въ рѫцетѣ на либералитѣ. Сѣѫе ли Маниу да пристѫпи къмъ разчистване, пенсиониранe и къмъ заселване на своѝ елементъ въ нея?

Династическиятъ въпросъ седи открытъ. Той не можа да бѫде разрешенъ съ назначаването на либералното регентство. Национаденъ царениститѣ, които въ минатото винаги толкова шумѝ около тоя въпросъ, дошли на власть, не смѣятъ да обелятъ дѫмъ по него.

И най важното, дотато фи намусвитѣ преобразования сѫ въ рѫцетѣ на либералитѣ, докато тѣ сѫ господари на икономическитѣ животъ на страната, национаденъ — царенистическата власть съ всичкото популярность и влияние си остава

пленникъ

на либералщината въ Румъния. Тоя сѫ контуритѣ на бѫдещитѣ перспективи. Разбира се на национаденъ царенистическата партия не може да не се признае известно значение въ процеса на политическото пробуждане на румънскитѣ маси. За заграбенитѣ области сѫще и за порѫбенитѣ чужди народности въ Румъния, новата власть е стара

Въ България разбиратъ тоа. Но точно затова вдигнатитѣ на пресата и надежитѣ на добруджанскитѣ патриотарнъмъ Маниу изглеждатъ несвоевременни. Дошло е време обаче да се тури край на фаталното мълчание около онзи въп сѫсъ, който търси да се постави на изпитание чувствата на единъ цѣлъ народъ, който страдалитѣ и борбитѣ на поробенитѣ му братя. Следъ подаването на англо французската нота до София стана сѫщо ясно, че национаденъ освободителнитѣ движения сѫ

сериозенъ врагъ

на империализма, събиращъ отъ войната сѫщо разпилени отъ войната сили, за новъ походъ противъ Съветска Русия, за нови кръстоносци и робство. Тоя походъ се готви. Бѫдещата е отреденъ да даде предпитѣ мерки и операционна база. Но той трѣбва да бѫде преди всѫщо поминренъ. И ето, единъ „новъ" власть въ Румъния, следъ като се разтрѫбва, че и промениала идея ли не робството, представлява подходящъ психологическиятъ моментъ, за да се обявятъ борбитѣ на добруджанци за безпредметни и ненужни и да се отличе фронтъ противъ освободителнитѣ движения въ общо балкански масштабъ, тема нѣкто „съветска" англо французки интервенцъ. Да се постигне помирение съ Румъния, противъ главнитѣ поробенитѣ, не да ѝ се осигурѝ гърбътъ. Защото поробенитѣ сѫ сили, които заплашватъ гърба на великорумънската държавна въ нейнитѣ завоевани земѝ.

Това се цени. И тъй само може да се обяснѝтъ възхвалитѣ на публична България отъ Румънската сѣмна. Но всѣко тоа е още единъ благъ случай за добруджанци, който говори ясно, че пѫтя къмъ свободата не изкачва отъ официалнитѣ кабинети, по-е или по малко зависими отъ империализма и несеслилнѝ съ сѫщата тъ тѣхъ политика.ديناميزماта часъ сѫ отъ поробенитѣ тѫлитѣ собствени усилия и всеучастия и хвърлени въ собствената имъ и независима освободителна борба.

Концертъ на г-ца Вѣра Казанджиева

На 13 т. м. недѣля въ голѣмия салонъ на Военния клубъ Добр. Мл. Съюзъ устрои на пианистката г-ца Вѣра Казанджиева първия ѝ концертъ въ програмата на нейно бѣха за слѣдения голѣмитѣ композитори Бахъ, Бетховенъ, Шопенъ и Сенъ Сансъ.

Концерта бѣ добре посетенъ въпрѣки че по сѫщото това време имаше и Симфониченъ концертъ въ театъра „Ройалъ" до Военния клубъ.

Първото впечатление, което направи г-ца Казанджиева, сѫ нейнитѣ сигурни удари на пианото. Техника сѫнъ шена. Виждо се, че влѫзъ отъ музикалнитѣ дарби, които обладава г-ца Казанджиева доста е работила надъ пианото.

Allegretto-то на Бетховена по своята музикална красота, структура и зависѫлъ остави дълбоки следи въ душата на слушателитѣ и бѫше изпълнена съ една неправенно голѣма вещина и разбиране.

Тази музикална пиеса, която иска по точна и прецизна интерпретация, за да се преда в музикалната идея на Бетховена, съ нейната сила и красота, бѫше изпълнена почти виртуозно.

Г-ца Вѣра Казанджиева не е известна въ нашето музикално общество, защото тя сега се явява за прѣвъ пѫть. При всѣки номеръ дачеше едно дълбоко познаване и поетично разбиране на композиционитѣ, кое о развито до висша степень се прояви въ най трудниятъ по чувство и техника номера.

«Изпълнението на Шопенъ остави дълбоки впечатления, които не могатъ да се сплашатъ, макаръ да е единъ отъ най самобитнитѣ и индивидуалнитѣ композитори до сега може би, защото неговото влияние върху родната и въобще сло вянска музика - голѣмо.

Концерта свършѝ съ изпълнението на „Концерта на Saint Sans" при второто пиано съ г-ца Надежда Христова изпълнѝ поравнително хорошо.

Музиката звучаше още въ пѫтнитѣ тактове слушателитѣ, защото на пианистката не лишсева заслѫжи и музикалния вкусъ на най-голѣмитѣ майстори на клавирното изкуство, заслужени и изпълнѝ съ виртуозность и чувство.

Трѣбва да се отбележи и подчертае особено вещината на артистката, съ която тя доказа, че се движи по ней кѫсия пѫтъ къмъ съвършенство.

Хог.

Добруджанци подкрепете резолюцията на Есперантиститѣ сѫ събрятъ противъ конгреса на бандитизма.

Дискусия и Дружества Добруджа

На 5 януари въ [illegible] мѣстното п-во [illegible] имало вечерина. [illegible] вали 30 — 35 ду[illegible] отъ дамския [illegible] вили. Уникие [illegible] рема постна. За [illegible] дать национаденъ [illegible] добруджанци отъ [illegible] ството на д-во [illegible] Доброръ Даскала [illegible] натурса и пр. съ [illegible] на председателя [illegible] речь за Добруджа [illegible] бул ярска поиска [illegible] сѣмѣне, ала [illegible] Даскалъ отговори:

— Кой те пита [illegible] краста нѣдна! [illegible] ми разрѣши. Хемъ [illegible] да ви изнесе една [illegible] демъ искате да [illegible] Добруджа! (ръкопл[illegible] клиентелата на [illegible]

„Културна - Просвѣтна" роля на д-во „Добруджа"

Редовно всѣка [illegible] гато д-во „Добруджа" [illegible] ще ѝ рѫцетѣ на [illegible] фашиститѣ и румъ[illegible] ти, по голѣмитѣ [illegible] великденски [illegible] двеня пернчни [illegible] ша, дрѣшки, кю[illegible] нитѣ добруджани [illegible] дружеството. Т[illegible] всѣка година на [illegible] на Кожедъ „мо[illegible] съ подарѫци [illegible] деца.

Социалъ-фашиститѣ [illegible] кака да си тъкнатъ [illegible] тука Потъдецичнат[illegible] сѣнтиментална душа [illegible] колко години отъ [illegible] комитетъ и решил[illegible] вать конкуренция. [illegible] нѫма се събираха [illegible] мечитѣ, да си [illegible] забава около [illegible] лешето дъ[illegible] Но [illegible] срещу нова [illegible] 7 - 8 ч. за 40—50 [illegible] бъкрашка по [illegible] бисквити, ш[illegible] шата. В-вечер [illegible] бление ав церивъ[illegible] кедонски деца, [illegible] дишки се нанка[illegible] ха, че ние не правеме [illegible] ка. Еша дама, [illegible] отъ дамския комитетъ [illegible] едно дете:

— Ти отъ нѫде [illegible] дишане ли си?

— Не, отсевари [illegible] недолче съмъ.

— За тебе нѣма [illegible] Насъпено дете [illegible] Излиш о е да [illegible] повече около [illegible] конони, които ни[illegible] на тѣхни партиз[illegible] бори съ едно [illegible]

Вечерни и се да[illegible] ратъ се на грамо[illegible] ми все за „наша[illegible] пѣли, обосѣли и [illegible] добруджански бъ[illegible] да нова година, [illegible] а нѣто единъ Б[illegible] бидне стрѣнъ отъ „[illegible] тѣ Христови" чуст[illegible] ски комитетъ. За [illegible] ратъ сумитѣ и ко[illegible] вѣтъ? Този въпрос [illegible] говоръ. Защото [illegible] декларация на [illegible] предъ дамското събрание [illegible] тѣ не дѫлжатъ [illegible] просъ чака публичн[illegible] форъ, за да не стане [illegible] чрезъ властьта да [illegible]

Добруджанци [illegible] не забравяйте, че [illegible] дата на Добруджа[illegible] съединена съ тая на [illegible] сарабия. Тъжната [illegible] бодра пѣсни изпълнѝ [illegible] но въ рѫцетѣ на [illegible] тѣ [illegible] мисти.

условия, пенстиия мо- бидатъ обявени за ни, подъ дулата на пи- н. Отъ нѣкъдъ партия до провеждането имъ дружествата и всредъ цията, макаръ съ при- на сплитѣ терористи средства, ще се дойде ено до разрѣшението на кризи, въ които ще пъсне о цѣлата несъстоятел- на тоа насилническо нително „решение", но зтори и изложи цѣло о обявяване въ полза на тѣ врагове отъ Буку Лондонъ и Парижъ се запечатѣ всички вещи се като инчинстви чуществата". Ако на ма- тѣ се удаде действи- ъзможностьта да при- тов пунктъ отъ „реше- това значи да се из- вичко основа, което се да управляти, макаръ да е въ ръку злоупотрѣбле- о бездѣйствие на ржко- ѣ. Защото „принципа" е ъмъ, а отъ Вичевъ- тенъ на Москва" за ъдъка нѣма.

това е пѣлната дикта- торущина и безночтрол- ното е въ основа обяс- за движенията. Разбре- рнето на тая диктатура, е доказа о отъ опититѣ, е употрѣбятъ и между ачитѣ въ самоизкида- ато бѣ случая съ Три Трифоновъ (Известенъ ъ отнасянето му въ Бер- презъ пролетьта на 1927 решитѣ у на Болъзко съ вещи германски ли на малцинствата, при ъсмата на третия конг на европейскитѣ нац- а)

ъзникването на социална демократия къмъ нацио- нъ-освободителнитѣ движения

ъсата на социалъ-демо- ческата партия въ ве- ъ-ското бѣлгарско дви- въ България, напага гледъ въ-ръку ролята на ъмпериалистическо нѣшение. то оплитѣ социалъ-де- тическия партии въ За- Европа, така и тѣхнитѣ ски народни, по отно- ѣ на националния въпросъ ъ-ното разрѣшение, тѣ нѣ- отредѣлено, единство становище. Винаги обя- сѣ се явявали врагове ационалъ-освободителни- нения. Принципитѣ си бройки. Въ Елзасъ-Лоти- напр., социалистическата работи заедно съ на- ата реакция противъ на- ното автономно движе- Единъ още по характе- примѣръ за враждебното ение на социалната де- ция къмъ национальъ- ратенитѣ борби: Гер- ата Социалъ-демократи- партия се явя- е официално чрезъ своя „Форвертъ", и чрезъ свои личности (Вен- ъ враждебни станови- отношение борбитѣ на ционални народъ. Тѣ окуми борби и стане проводникъ ъ-ското кървяво подти- ство. Тоя фактъ възбуди- изяна погнусъ въ нацио- освободителнитѣ среди ропа.

Останалитѣ социалъ-демо- ически партии — въ Ро , Югославия, Гърция, ъвятъ териториалнитѣ из- ия по договоритѣ, солни- ирать се съ политиката ритѣ правителства по то- ъсъ и следователно по- ятъ съ едното поло- е на национално робство прѣма. Тѣхната сестра ятерската соц. партия де- ция, нѣкъдѣйнякъде да подкрѣпи насилието надъ българскитѣ малцинства, та въ- това косвено, като надига за- нето на политическо отъ О. Н. Следователно, родата и въ до- ъ уясненото движение е да стане проводникъ на съзрѣ- ватѣ на О. Н. и тѣхнята лота, чрезъ опозиционирането на движението

Съюза на Добруджанскитѣ групи въ Чумбина и съвременното положение славѣ Шумненски конгресъ

Въ свото заседание на 7 д декемврий 1928 г. Съюзното Настоятелство, като се занима съ 12 конгресъ и новосъзда- ното следъ него положение всредъ добруджанската емиграция въ България, констатира че:

Съюзътъ на Добруджанскитѣ Групи въ Чумбина, като хвана отъ цѣлокупното до- бруджанско движение е пръко заинтересованъ отъ състояни- ето на бѣжанското движение въ България и новосъзде- ното следъ 12 ия конгресъ по- ложение му навлѣ открито становище по отношение на „Съюза на Прѣвратно-лего- творитѣлитѣ да „Добруджа" въ България.

1. 12-я конгресъ на Просвѣтно Благотворителнитѣ Д ва „Добруджа" е изнесенъ при- пъленъ открито тероръ и на- силие отъ страна на официа- лнитѣ и неофициални органи на съюза, при съдѣйствието на българскитѣ власти.

1 а Семкинитѣ за 24 де- кемврий конгресъ на Добруджанския Мирдешки Съюзъ въ- преки, че бѣ предварително разрѣшенъ отъ българската официална власть, въ послѣдствие е разтуренъ отъ агенти и полицаи-вѣнрени изричната запрѣтъ въ на г-ръ Лапчевъ.

2. Изключването на видния дѣецъ и основателъ на до- бруджанското движение Д-РЪ П ВИЧЕВЪ, това не ръководъ- ството на Мирдешкия Д. бруджански С юзъ и на всички тѣхни послѣдователи отъ дру- жествата „Добруджа", се вна- ва насилни еки акти и втекнѣ- тѣ въ-ръку единството на бѣ- жанското добруджанско дви- жение въ България.

3. Решението за спиране на в. в. „Свободна Добруджа", „Добруджанско Знаме" и на ни- ки добруджански неофициални изданния, (независимо отъ факта, че официалнитѣ добруджан- ски издания не съществуватъ, а органа на съюза и „До- бруджа" не излиза редовно и е станалъ изразитель на лич- нитѣ кариери и сиби въ вѣр- зоветѣ) цѣли да внесе пъленъ мракъ и безпорядъкъ по- дѣйствителнато положение на добруджанското бѣжанско дви- жение въ България

4. Чрезъ заинтересованость- та си по и знинитѣ мумии-на добруджанското бѣжанство въ България, чрезъ пълната си несъпособность да внесе до- бруджанския въпросъ предъ общественото мнение въ чуж- бина, както и чрезъ курсе на вѣрховетѣ за омаргинализиране на съюза и въвличането му въ вови на официалнѣ правител- ствена политика, ръководъ- ството на Съюза на Д ва „До- бруджа" се явяха предъ еми- грацията съ дейность, която не отговаря не нуждитѣ, ин- тереситѣ и цѣлитѣ на цело- купното добруджанско освобо- дително движение

5 Съзадения и съществу- ващъ пои западни демокра- тични условия, Съюзътъ на Добруджанскитѣ Групи въ Чумбина не можа да не внеси пъленъ демонстративъ като основенъ свой организацио- нѣнъ и идеенъ принципъ, и дадѣйки си ясно смѣтка за на- строенията, които съществуватъ всредъ европейското обще- ствено мнение противъ изкоп- ваниятѣ си право на инди- видуалность, насилнически балкан- ски политически нрави, той трѣбва да се стрѣми да запази своето ние, независимо отъ тия нрави.

Инайки това предъ видъ Съ- юзното Настоятелство реши:

1. Осѣжда терористичнитѣ методи и средства, приложени въ подготовката и изпълнение на 12 я конгресъ, считайки ги за опорочили конгреса и до- стойния за цѣлитѣ на до- бруджанскитѣ борби противъ робствата и насилието.

Протестира противъ посегателството на българскитѣ власти въ-ръку конгреса на М. Д. С.

2 Решава на непотрунокно насилническо решение по изключванията; непризнава въ изпълнение провеждането на това решение; анкета по начина на устройването и дей- ностьта на 12 я конгресъ.

3. Протестира въ-ръку на- тиска решението за спиране изданието на в. в. „Свободна Добруджа" и „Добруджанско Знаме", като внесена на групитѣ и членоветѣ на Съюза на Добруджанскитѣ групи въ Чумбина, да се отзовать въ най близко време, въ офиес- на подкрѣпа на тия издания, чрезъ събиране на суми за фондоветѣ имъ и чрезъ указване сътрудничество въ списването на тия вестници.

4. Да отложи и за въ бъ- дѣще провеждането на пунктъ 7, отъ резолюция третия 15 то юнската конференция, пред- ставляващъ сондания за влизане въ информативни връзки на Съюза на Добруджанскитѣ Групи въ Чумбина съ Съюза на Д ва „Добруджа" въ Бъл- гария.

(С. Н взема това решение, позовавайки се на заб при тоз пунктъ, въ който се ине- ква на С. Н. да пристъпи въ изпълнението на тоя пунктъ само съ огледъ на сѣществую- щата обстановка).

5 Групитѣ и членоветѣ на Съюза въ Чумбина да деви- стирать и пресвѣтъ своевре- мено всички слухи, изхождащи отъ страна на новоизбранитѣ ръководни органи и личности на Съюза на Д ва „Добруджа", щящи да се представятъ и действатъ предъ общественото мнение въ Европа, отъ името на добруджанската емигра- ция въ България.

Ни г. Драгомиръ Пачовъ

Г-нъ Драгомиръ Пачовъ при- лича на чепова дъсна. Ина и такова хора, които дишатъ хова, което пиятъ. Сърци се вѣроятно, че сте го изложили. Прави казватъ, въ рѣкия ра- бота нимъ не е вѣрлай. Факта изнесенъ отъ насъ е вѣренъ, защото и несеното е казва въ не вѣдняъ, не дваъ предъ часъ. Добри че имаше свидѣ- тели, защото го каза въ ка- фенъ „Гелета" на площадъ „Славейковъ" предъ други добруджанци.

г. Пачовъ да не мисли, че може да пъне хората, а после да избѣга, чакъ въ Сливница, та да не се яви въ слѣда на свидѣтелствуа за шинитѣ кни на около оферитѣ въ „Св. Синодъ"?

Г-нъ Пачовъ ни предизвиква обаче, да ну кажемъ, той е лежалъ въ затвора за фалши фикация на хъровски тестери и ограбване на Добруджанската Банка. Желае ли това удовлет- ствие да ну сторимъ?

Тъ, като си разсъвете поаса г. Пачовъ внимавайте, защото здравата ще го настъкнемъ.

Румъния и руското предложение на Полша

Както пишемъ на уводно мѣсто, следъ приключванието на нотата-предло- ение отъ руското правителство на полското Франция напоки на Румъния да се отъкси, за да компромети- тира самата акция. И успѣха. Разбира се, че успѣха и да за- тъвдатъ убеждението, за съ-ществуването на военно вре- сивни договори срещу Русия. Това, може би, ще бѣде най- практическа полза отъ тая инициатива.

Щомъ полското правител- ство направи контра предло- жения и сочеше участието на Румъния и балтийскитѣ дър- жави въ преговоритѣ за сключ- ване на единъ пактъ за ненапа- дение руското правителство не само не не отказа, но и подчерта какво и Румъния мо- же да се присъедини. А по от- ношение на Латония, Естония и Финландия, Литва бѣше вече направила на тѣхъ предложе- ние да се присъединятъ къмъ единъ подобенъ пактъ за нена- падение между Русия и Полша.

Тревогата стана голѣма въ Парижъ и Букурещъ. Освенъ едно сѣ разбирнитѣ всичкитѣ тайни обмѣвания, но се кои- прометира и единъ отдавна готвящъ се планъ за война срещу Русия.

Румънитѣ побързаха да на- правятъ своитѣ възражения, които се явяха, като сериозна пречка, за да се компро- ктира започването на руски полскитѣ преговори. Отъ Букурещъ заявяха, че тѣ ще се присъединятъ при условие само, ако и Румъния участвуа като страна въ самитѣ преговори и то по всички въпроси висящи, които стоятъ открити между Русия и Румъния и особено при усло- вието за признаването внеси- ната на Бесарабия отъ Румъ- ния. Защото, казватъ румъни- тѣ, ако Румъниятѣ се присъе- дини къмъ пакта за ненапада- ние между Русия и Полша, безъ тѣхно участие спорнитѣ въпроси ще останатъ открити и ще се получи една празднота въ отношенията на Русия и Румъния, която винаги ще зѣе и ще носи безпокойствия и смущения.

Настоятелна въпроса се усло- нява. Единъ пактъ за ненапа- дение между Русия и Румъния, ако не се желае да се кръ- ви временно положението, трѣбва да бѣде напълно изчерпателенъ по всички онѣ въпроси, които застрашаватъ мира.

Б сарабенъ въпросъ е единъ отъ тия болни въпроси. Добруджанскиятъ, който по историческа сѣдба и сѣщина е свързанъ съ бесарабенъ въ- пръ съ другъ единъ отъ болнитѣ въпроси. Приятелитѣ на мира, ако искрено го жа- лаятъ, не могатъ да дадатъ на еди на и другия тѣжкото пра- вилно разрѣшение съ огледъ на всички исторически, етно- графически и икономически ин- тереси. Да се избѣгна сондания на всичка и желанията на бе- сарабското и добруджанското население, да се отрекатъ всич- ки исторически съображения, за се налага на тия области чунда ренинъ и да се отъ- дѣятъ съ тероръ и насилие, то значи да се отрича мира, то значи да се гради той нещо експлозивно.

Е добре, т а к а въ „мира" днесъ се мрети отъ договори- тѣ около Версайлъ. За това и отъ Парижъ не позволяватъ едно пълно осѣмляване и ре- дикално разрѣшение на тия въпроси.

ЧЕТЕТЕ
Свободна Добруджа

Добруджанска колеДуване

въ Столицата.
Горещъ приемъ и внимание.

Ежегодна традиция е, младежкитѣ добруджански отъ младежката група, да колеДуватъ на бѣлия вечеръ. И тая година не двадесе в и дъ на млади и най- ти момци, облѣчени въ красиви национални добруджанска носия, съ черни мла- пац , окичени съ вариосани вѣнци отъ чемширъ и бръшлянъ и съ кавала и прѣсъ, колеДуваха изъ дочоветѣ на софийского общество.

Интересно е било посѣщение- то у г-ръ Буровъ. У дома му сѣ били и двама французи. Г-нъ Буровъ самъ е участвалъ въ пѣнието на народнитѣ пѣсни, а чужденцитѣ, сж проявили особенъ интересъ къмъ тоа оригиналенъ начинъ на посѣщение Рождество Христово. Оставали още повече гости- ри и рани, когато станаваше на хора въ салонъ дрежи Юр. Ка- лафи минонъ имъ обяснѣ на французи езикъ значението на тоа нѣщо, начинъ на колеДуване.

— Но отъ кждѣ знаете френски?

— Бѣхъ плѣненикъ въ Франция.

— Не, сигуръ тъй е студентъ, добавилъ г-ръ Буровъ.

Кавала засвири тъжнитѣ и родни пѣсни напенѣнѣни робство- то. КолеДаритѣ се натегна- тъ, а французитѣ останали съ последъ безъ отговоръ, спѣха- тия плачи и бодри сиюе — роби на съзрѣвнѣ и културне уклъ Европа.

Любезностьта, съ която бѣ- вала приемана на в ѣждѣ- редъ, който цареше, спаване напълно традициитѣ бѣше неизсиена сюрпризъ за стоти- чаи. Въпрѣки, че разполагала съ изиноетка, колеДаритѣ не можеха да обѣ хопятъ всички прѣди вѣстени сем Яства. Тѣ просятъ извинение на всичко. Само тъй тѣ благодарятъ на всички семейства, които ги удостоиха съ приемъ, за кра- вѣнитѣ, които имъ се подносоха. И особенъ горѣщо благодарятъ на г. Инженеръ Петровъ, който отпусна не само безплатно соб- ствения си автомобилъ, но подари и бензина за цѣлото изминато движение.

Имало е и други хоръ, който за да подкрѣпи сепаратизма, излѣзе да колеДува отъ името а станѣщото д во „Добруджа", когато колеДуването е младежки работа, но въ него не само, че нѣмаше нищо добруджанско, но нѣкои лица отъ него сж извършили неприлични работи въ нѣкои семейства за сметка на хубавото добруджанско име.

Но какво да се прави. Тѣ сж на голѣма почетъ предъ извѣстни опашейски власти.

Сопрѣтитѣ и красивъ хоръ на младежкитѣ групи и бѣлъ вилиниранъ всѣкидъ по общестени мѣста и по улицитѣ.

Добруджанци!

хранете се въ

ГОСТИННИЦА „Добруджа"

ул. „Раковъ" № 9

и записвайте сумитѣ, които плащате въ останата тетрадка. Прави се 5% отстъкъ въ полза на Млад. група.

Уполномощитѣ се абонатитѣ и оних, които получаватъ на- врѣзки вестникъ „Св. Добруджа" да се отчетатъ непрѣмѣнно. Иначе вестника на тѣхнѣ лица ще бѣде спрѣтъ безъ изключение.

Противъ полицейско-бандитския конгресъ

Социалъ фашиститѣ използвайки власть и бандити не можаха да наложатъ социалъ-предателската си политика въ добруджанското национаръ — освободително движение

Резолюциитѣ-протести почнаха да пристигатъ. Сега по едно по две, а утре като се уталожатъ духоветѣ и се прекъснѣ полицейщината и бандитска-карантина, социалъ-фашисте ще се види колтенъ отолѣнъ

Резолюция

Днесъ 9 януарий 1929 год. събранието на просвѣтно благотворителното дружество Добруджи въ с. Дживрелъ, като изслуша отчета на делегатитѣ отъ XII редовенъ конгресъ

Констатира

1. Че и Шуменския конгресъ не даде разрешение на инвонтересующитѣ добруджанското движение въпроси;

2. Въ конгреса не се е дало възможность за спокойна и обективна преценка на поставенитѣ дневенъ редъ въ проси благодарение явното покровителство на всевъзможнитѣ неотговорни лица и групи, доведени нарочно за конгреса отъ Русе, Варна и другаде;

3. Съ избраниятъ висшъ съвѣтъ отъ 45 души се създава единъ тежъкъ апаратъ, който цѣнъ за нищо друго, освенъ за калбаджъкъ въ бѣдещи конгреси, легналъ въ тяжестъ на самитѣ д-ви;

4. Че направенитѣ изключвания на известни дейци въ общото движение сѫ явно противоуставни и се явяватъ, като търде вредни за единството и правилниятъ развой на организацията;

5. Че съгласно окр. № 676 отъ 23. X. 1928 год. (чл. 8 отъ устава) на И. К., делегатитѣ на неотчетени д-ва не би трѣбвало да се допущатъ въ конгреса и въпреки това имало е делегати отъ д-ва, които сѫ задлъжнели съ по 20,000 леви, скрачъ неотчетени, а сѫ били представени доори съ повече делегати.

Поради това, дружеството реши:

1. Протестира противъ изключванията извършени въ XII р. конгресъ и заявява, че съ всички сили ще брани единството на движението, въ което има мѣсто за всички синове на Добруджа, безъ различия на убеждение и мирогледъ, а почвата на устава, като заявява още, че не признава тоя противоуставно изключване;

2. Изказва своето възмущение отъ начина, по който сѫ се водили заседанията на конгреса, като по 6-7 точки отъ дневния редъ се е позволило едва по 10 минути дебати;

3. Дружеството заявява, че държейки за единството на общия съюзъ и редовното изпълнение на уставнитѣ задлъжения, то не се счита задлъжено да изпълнява безусловно всички решения на XII р. конгресъ и избрания отъ него Изпълнителенъ Комитетъ;

4. Изразя високо своя гласъ на протестъ по противоуставното приемане делегатитѣ на неотчетени дружества съ по 19,000—20,000 леви къмъ съюзната каса и при тоя представени съ незаконно число делегати, въ рѣзки поведения на чл. 8 отъ устава и окружно № 676 отъ 28. X. 1928 год. на И. К.

5. Апелира къмъ всички дружества „Добруджа" и добруджанската емиграция да запазятъ своето единство и спокойствие и отхвърлятъ всички противоуставни решения и вземетѣ задружно борба за свободата на родна Добруджа.

Настоящата резолюция да се изпрати на Изпълнителния комитетъ респективно в. „Добруджа", и копие на в. в. „Свободна Добруджа", „Добро Знамя", „Западно Ехо", „Македония" и „Трякия".

Отъ дружеството

Резолюция

Днесъ, 8. I. 1929 г. младежката добруджанска група, на организационното си събрание изслуша доклада на делегата, който бѣше изпратенъ на I редовенъ конгресъ съгласъ се въ гр. Шуменъ. Младежката група посрещна съ възмущение всичко описано, което сѫ извършили въ XII редовенъ конгресъ на д-во Добруджа, както и забранѣта на I р. младежки конгресъ

Решиѫ:

Младежката група въ гр. Плевенъ протестира най-енергично за противоуставното изключване на всички способни дейци на добруджанското освободително дѣло, тѣзи които държатъ високо знамето на което е написано „Свободна и Независима Добруджа".

Млад. група протестира за изключването на Д-ръ П. Вичевъ и Ц. И. К. на младежкия съюзъ: С. Конкалиевъ, Ив. Георгиевъ, Д. Ганевъ, П. Тютюнджиевъ, Д. Мирчевъ, Ю. Мехвидиевъ и всички съчувствующи на Вичевския.

Млад. група подкрѣпа сѫщественото и резолюцията на Ески Джумайскитѣ събрания, които е противъ XII р. конгресъ и заради отхвърлянето найнитѣ делегати отъ конгреса.

Драги добруджанци сплотете се него единъ човѣкъ и солдате конгреса на социалъ-фашиста Ас. Господиновъ.

Секр.-касиеръ: *П. М. Дидовъ*

Подписали членове: М. Дилитровъ, Ив. Г. Продановъ, В. Македонски, Ст. Ивановъ, П. Мирчевъ, С. Илиевъ, К. Ивановъ, И. Дукенски, Ц. Петровъ, Г. И. Дукенски, Д. Ишиковъ, И. Т. Георгиевъ, С. Григоровъ, Г. Георгиевъ, Н. Щеревъ, П. Ж. Вълчановъ, М. Попова, Р. Величковъ, К. Савовъ, Г. И. Пиковъ, Г. Добревъ, Н. Поповъ, Е. Грънчаровъ, К. Калайджиевъ, Н. Грънчаровъ, А. С. Нехтъ и въ.

Протеста

на добруджанци въ Грацъ

По поводъ на решенията на последния конгресъ на добруджанската организация, добруджанската група въ Грацъ—Австрия, е имала събрание и слѣдъ като се е занимала съ изключването отъ организацията на Д-ръ Вичевъ, Ив. Георгиевъ и др., е взѣла единъ обединенъ протестъ, въ който между другото се казва.

1. „Братята на Рашеновъ, групирани около разбойническата банда наречена В. Д. Р. О., мѣстото да се позаинтересуватъ по сериозно въ тъ голѣмитѣ въпроси на деня, да потъсняватъ начинъ да се помогне на изключения братъ твоя долу въ оня адъ, наречен младилатеръ, вѣрни на своята природа, съ простени и непростени средства се мѣчатъ да прекъсватъ отъ движението всичко будно и честно, та по такъвъ начинъ да могатъ по лесно да „предателствать" интереситѣ на добруджанския народъ.

2. „Въ редъ на сѫщата насока клонна плоскостъ, за да навредятъ и конгреса на Добруджанската младежъ, които не желае да слѣдва тѣхния курсъ на „борба", тѣ, съ помощта на властта, въ лицето на окружния управитель, забранѣка конгреса, който и той да бѫде разрешенъ отъ Лѣпчевъ.

3. Жестоко се мамятъ тия господа берческите добруджанска младежъ е на правъ пѫтъ. Та неуморно работи за дѣлото на поробеното отечество.

4. Нека слѣдъ първия конгресъ добруджанската младежъ съ още по-голѣмъ ентусиазъмъ и воля заработи за организирането въ съюзъ и на оная малка часть неорганизирани младежи и се подготовятъ за часътъ на решителната борба.

Дѣлото, за което се борите брата, е дѣло свещено.

Бѫдете уверени, че въ вашата смѣла борба ще имате симпатиитѣ и съдействието на всички политически народи.

Добруджанцитѣ въ Грацъ—Австрия, стисналъ рацетѣ на борцитѣ за свободата на Добруджа и имъ завѣщаватъ, че тѣ и всички останали добруджани ги чувствуватъ сѫ съ тѣхъ.

Да живѣе освободителната борба на подписанитѣ.

За добр. група: *Сербезовъ*

Протестиѣ резолюция по извършенитѣ бандитски деяния и противоуставни, противоосвободителни резолюции, както и за изключванията, е помѣстена на 5 стр. въ настоящия брой.

Изъ страната на сълзитѣ

Нови убийства, арести и побои. Пристигатъ други 800 цинцари семейства въ Добруджа

Новото румънско правителство продължа да дава доказателство, че то вѣрви изъ сѫщия пѫтъ на насилие, обезбългаряване и пълна денационализация на Д. Бруджа. Следъ като мина, както на времето отбелѣзахме изпровѣда т. е. на насилията, побоиѣ, ареститѣ дори и убийствата се въ становила при сѫщитѣ условия, както това бѣше и при либералитѣ. Пресата изнесе нови убийства и арести на българи въ Тутраканско.

На 7 януарий т. м. въ село Сефу въ е билъ убитъ единъ кефджия турчинъ. Прибитъ отъ бой сина на кмета въ с. Старо село българинъ. Българитѣ протестиратъ. Арестувани сѫ 28 души българи и залѣ бити.

*

Следъ пристигналитѣ 650 души цинцарски семейства, и конто сѫ настанени по българскитѣ села въ Добруджа, пристигнаватъ се за посрещане на нови 800 цинцарски семейства презъ Кюстенджа.

Отъ всичко се вижда, че режима въ Добруджа продължава да бѫде сѫщия. Ликвидиратѣ, които се правятъ на дѣлата на либералскитѣ чиновници изъ окружа сѫ една диверсия, зада се отвлѣче общественото внимание отъ системата на денационализацията и денационализаторска политика на правителството Маниу.

Да се предпазятъ правителството на Маниу, то значи да се улесняваѣ денационализацията на Добруджа.

Либералитѣ-разбойници — Пучерка, Хинцеско, Чатъ, Жогата, Пазъ Травнъ и др. кръстосватъ селата и заплашватъ населенитѣ, да не се отплаква, защото да ну мислятъ.

Тѣ търдятъ, че днешното правителство е временно и че либералитѣ щѣли да имаѣтъ пакъ властьта най-късно следъ една година.

За бандитския конгресъ въ Шуменъ

Признания на полицай Иванъ Инкета.

Когато презъ 1927 год. се сѫщи изъвършения конгресъ на добруджанската организация, нис селскитѣ делегати на конгреса очакваѣма да видятъ организацията на добруджанци, да осѫди онѣ организатори на похати, които донарахѫ убийството на нашия водачъ Дочо, разкъсванията на десетки добруджанци и очерняванѣто на други.

Какво бѣше обаче учудванѣто ни, когато замѣсто това на конгреса се изтъпанчи единъ депутатъ и слѣдъ него и други, да доказватъ, че сѣ убийството на Дочо не се е сбърнало, а напротивъ убитъ е единъ опасенъ разбойникъ, който е готвѣлъ ужаси за България.

За подтвърждение на това се изнесоха и мѣнаии „документи", въ чиѣ автентичностъ на които ощѣ тогава всички се усъмнихма, но нѣмаше какъ да се проверя.

По после „Св. Добруджа" изнесе, че тѣзи „документи" сѫ кѣтлѣни въ канцеларията на едно окружно управление. Най-близкия другаръ на Дочо, Д. Доневъ, изѣвѣна публично, да покажи авторитѣ да приближатъ тѣзи документи, но тѣ мълчаха, изчакъ и ще мълчатъ, защото тъзи имъ сѫ съвеститѣ.

Ето сега и хора, участвали въ тая фалшификация, идватъ да потвърдятъ, че изнесеното отъ „Св. Добруджа" е напълно вѣрно. Тая преди нѣколко дена имахъ единъ разговоръ съ едно лице, предъ което сѫ стояли всички фалшификации, което между другото ми каза: „Обичамъ да чета „Св. Добруджа", защото тя винаги е остро, пише много вѣрни работи, особенно, що се касае до мнѣсата на полицията въ нашитѣ добруджански работи и по фалшифицированитѣ документи по убийството на Дочо Михайловъ. Всичко изнесено оно по това убийство е напълно вѣрно.

„Нѣщо повече, за фалшифицираниѣ на тѣзи документи на времето знаеше и прокурорѣ, въ Шуменъ защото когато въ окружното управление Вас. Владовъ и ощѣ единъ нѣщъ комунистъ отъ Шуменъ — имено на когото ако потрѣбва ще кажа прихна „документитѣ" сѣмрахла цѣтата и така ги предадоха на прокурора.

„По после обаче като се сетихѫ за това, отнѣхѫ въ парчета, изтѣглихѫ „писмата" и поправихѫ дѣтитѣ.

„А що се касае до последния Ви конгресъ, състоялъ се въ Шуменъ, писаного сѫщо е напълно вѣрно, но сѣ тоа дефектъ, че не се съобщава, че всичкитѣ действия на полицията и окружния управитель се дирижирахѫ и отъ Т. Христовъ.

„Язъ като полицай моса да ви увѣря, че конгреса на Младежкия Съюзъ се забрани по негово настояване, а и ощѣ много работи ще мога да кажа, но когато тоа г-нъ престане да бѫде секретаръ на една управляваща партия. По негово настояване бѣше скрита и телеграмата отъ Министерстѣ то на Вътр. Работи, съ която се съобщавѣше, че конгреса на Младежкия Съюзъ е разрешенъ, а окружния управитель на 9½ получи телеграма и часа 11½".

Тукъ нашиятъ събеседникъ въздъхна и замълча, но разбрахме се, че искаше да каже: колко работи ощѣ бихъ мо гнѣ да Ви кажа, но. . .

„Настойте за анкета. Нека

Подмолно предателство

Въ в. „Добро" [illegible] четене едно [illegible] стено и тенденциозно [illegible] щение отъ имото на [illegible] добруджанскитѣ [illegible] свѣтни д-ва въ [illegible]

„Мнѣнѣ [illegible] била проникнатъ въ [illegible] на" да вѣрви [illegible] при сбъркване [illegible] сѫвѣтрителитѣ [illegible] четницитѣ [illegible] на ранени. [illegible] ненитѣ били [illegible] отъ в. „Св. Добруджа" [illegible] нументи, че [illegible] аленили на Д-ръ [illegible]

По повдо [illegible] О. е „една [illegible] „които се [illegible] сическия [illegible]

Всичко това е [illegible] на провокация [illegible] дателство. [illegible] ние на роки [illegible] шинари, за [illegible] нисциналъ [illegible]

В. „Св. Добруджа" [illegible] ва, за да се [illegible] ния на борба [illegible] ченическия [illegible] Диверсията. [illegible] Изпълн. Комитет [illegible] на ва полза [illegible] щитѣ и на [illegible]

Сѫщо тъй [illegible] организация [illegible] ния свои [illegible] които изключ [illegible] ническитѣ [illegible] следва четници [illegible] Ако „нахъркан [illegible] сѫ противни [illegible] дать изнесени [illegible] рани, за да [illegible] ството. Не [illegible] гово трѣбва [illegible] гаторитѣ на [illegible] като шантажисти [illegible]

Д-ръ П. Вичевъ

Еднѣ [illegible] въ [illegible] ковия

Къмъ в. „Свободна Добруджа"

Въ бюлетина [illegible] на представителя [illegible] странатѣ преса [illegible] съдействуванъ [illegible] Въ Шумен [illegible] на признатитѣ [illegible] кореспонденти [illegible] респондента на [illegible] „Свободна Добруджа" [illegible] Пенчевъ, като [illegible] лински кореспондентъ [illegible] Германия

Поздравяваѣ [illegible] родинъ-добруджа [illegible] звото нему и на [illegible] внимание, поменато [illegible] пѣшна дейность [illegible] поле за свободата [illegible] Добруджа.

Добруджанци, [illegible] те бандитизма на XII [illegible] гресъ. Той е [illegible] национ а л ъ - [illegible] телното добруджа[illegible] движение.

[illegible] ѫ се произведе. [illegible] ръ Лѣпчевъ, [illegible] нимава полицията [illegible] и какъ излага и [illegible] напълнителна власть.

Ето следователно [illegible] нинъ на нашитѣ [illegible] нарасуванъ отъ единъ [illegible] съучастникъ.

Дедото

P. S. Ние [illegible] искреностьта на [illegible] и съвестенъ полицай [illegible] мане още по голѣмъ [illegible] да настояваѣ за [illegible] върху цѣлия [illegible] въ XII конгресъ [illegible] Ще чакаѣ думата на [illegible] нителния Комитетъ [illegible] комитета.

Печатница „Съгласие" [illegible]